

स्थिरान्ति

पाकिस्तान

बर्ष ५

अंक ८

पृष्ठ द+४+४ (कालीबद्वारा गण र नेपाल क्याभलरीको अतिरिक्ताइसहित)

रक्षा सम्मान कल्याण आफ्नो देश नेपालको
सद्विषयम् लदा जान धर्म कर्म स्थिरान्ति को
सुविस्ता मान हेरचाह गने पछे विशेषतः
अर्थान्तर रही बस्ते सासाका सुख खातिर
लज्जा आलन्द आसाम आफ्नो निर्मित स्थिरान्ति
यही सेना महामन्त्र यही सत्य सर्वे भरी

१५ मद्दसिर २०६६

सर्वानन्दीय प्रधानमन्त्री श्री माधवकुमार नेपालद्वारा नेपाली सेनाको ११ वाहिनीको निरीक्षण

सम्मानन्दीय प्रधानमन्त्री श्री माधवकुमार नेपालले यहि मद्दसिर ७ गते काठमाडौंको गौचरस्थित नेपाली सेनाको नं१ वाहिनी अड्डाको निरीक्षण गर्नुभयो । उक्त अवसरमा सम्मानन्दीय प्रधानमन्त्रीवाट वाहिनीमा भएका हवाई साधनहरुको स्थलगत निरीक्षण गर्नुभई नेपाली सेनाका हवाई साधनहरुको शीघ्र मर्मत सम्भारको लागि उच्चस्तरीय समिति गठन गर्नसमेत निर्देशन भएको छ ।

सो अवसरमा प्रधान सेनापति महारथी श्री छत्र मान सिंह गुरुङले स्वागत मन्त्री दिनुँदै नेपालजस्तो योगोलिक विकटामा भएको देशमा हवाई गतिशीलताको भूमिका निकै महत्वपूर्ण रहेको विचार व्यक्त गर्नु भयो । साथै उहाँले नेपाली सेनाले नियमित सैनिक आवश्यकता पूरा गर्न र विभिन्न प्रकारहरुमा उदान कार्यको लागि हवाई साधनहरुको परिचालन गर्दै आइरहेको र नेपाल सरकारवाट मार्ग भएनुसार हवाई परिवहन, साधान तथा आइरहेको एवं मेडिकल उपकरणहरुको दुवारीसमेत गर्दै आइरहेको सम्भारमा जानकारी गराउनु भयो ।

सोही क्रममा प्रवन्धनरथी श्री केशवराज महतले नेपाली सेनाको हवाई सेवासम्बन्धी नीति, व्यवस्थापन, परिचालन र नियन्त्रणका बारमा जानकारी दिनुभयो । साथै नं१ वाहिनीपति सहायक रथी रमेश विट्टले उक्त वाहिनीको काम, कर्तव्य तथा जिम्मेवारीका बारेमा प्रकाश पार्नु भएको थिए ।

भ्रमणको क्रममा माननीय रक्षामन्त्री श्रीमती विद्यादेवी भण्डारी, माननीय अर्थमन्त्री श्री सुरेन्द्र पाण्डेलगाउत नेपाल सरकारका उचित आवश्यक पर्ने पदाधिकारीहरुकासाथै नेपाली सेनाका रथीवृन्द तथा अधिकृतहरुको सहभागिता रहेको थिए ।

स्मरण रहोस् वि.सं.२०२२ सालमा "एयर बर्न ट्रान्सपोर्ट स्पोर्ट विझ" को नामवाट नेपाली सेनामा हवाई युनिटको स्थापना भएको हो । उक्त विज्ञालाई हाल नं.११ वाहिनी अड्डाको नामवाट चिनिन्छ । नेपाल सरकारलाई आवश्यक पर्ने हवाई सेवा उपलब्ध गराउन तथा नेपाली सेनाको आवश्यकता पूरा गर्न प्रयोग हुने सम्पूर्ण सेवामा हवाई साधनहरुको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन गर्नु उक्त वाहिनीको मुख्य जिम्मेवारी रहेको छ ।

स्वदेश फिर्ता

हाल बलाध्यक्षको कार्यभासमेत सम्झौतमेका निरीक्षणाधिकृत उपरथी श्री तोरणजङ्ग बहादुर सिंह यहि मद्दसिर २ गतेरेखि ४ गतेसम्म मित्राराष्ट्र चीनको बैद्यजिङ्मा आयोजना भएको High Level Peace Keeping Symposium in Beijing - 2009 मा सहभागी भइयहि मद्दसिर १२ गते स्वेच्छा किर्ता हुनु भएको छ । उ हाँ ल । इ भी. आइ. पी. पन. ला. इट का चालक सहायक रथी श्री रविचन्द्र शाहले स्वागत गर्नुभएको थियो भने श्री नं.११ वाहिनीपति चालक सहायक रथी श्री रमेश कुमार विट्टल एक कार्यक्रमकारीच यहि मद्दसिर २ गते विभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा विदाई गर्नु भएको थिए ।

सो Symposium मा उपरथी श्री सिंहले संयुक्त राष्ट्रसंघको अन्तर्राष्ट्रिय शान्ति स्थापना कार्यमा नेपालको सहभागिता तथा नेपालले पुर्याइहेको योगदानको बारमा सम्बोधन गर्नु भएको थियो । साथै उक्त Symposium मा सहभागी हुन हाल UNMIS मिशनमा फोर्स कमाइडरका रूपमा कार्यरत उपरथी श्री पवनजङ्ग थापाकासाथै शान्ति सेना सञ्चालनलयका सह-निर्देशक महा सेनानी श्री देवदार बहादुर मध्यस्थित सहभागी हुनुहुन्यो ।

प्रधान सेनापति ट्रफी खेलकुद प्रतियोगिता २०६६ को शुभारम्भ

प्रधान सेनापति महारथी श्री छत्र मान सिंह गुरुङले यहि मद्दसिर ८ गते जंगी अड्डा परिसरको खेल मैदानमा एक समारोहकारीच "प्रधान सेनापति ट्रफी खेलकुद प्रतियोगिता २०६६" को उद्घाटन गर्नुभयो ।

उद्घाटन समारोहमा आफुनो मन्त्रव्य व्यक्त गर्नुहुदै प्रधान सेनापति श्री गुरुङले विगत लामा समयदेखि नेपाली सेनाले रापिय, क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरका खेलाडीहरु उत्पादन गर्दै आइरहेको छ । यस प्रकारको खेलकुद प्रतियोगिताले सेनामा भातभाव, भाइचारा तथा उच्च मानवोंका कायम राख ठोस मर्त पूऱ्याउने विचार व्यक्त गर्नु भयो । साथै उहाँले खेलको स्तर अभिवृद्धि गर्न अर्थावधीक पर्ने सबै क्रियमका भानुका पूर्वांगार सिह तका Physical Training School तथा Sports Complex लगाउनुखेलस्थित व्यायारे क मा निर्माण गर्न लाग्न एक को जानकारी समेत दिनारी समेत भएको थियो ।

उद्घाटन समारोहको क्रममा सहभागी सबै खेलाडीहरुले मार्च पाल्ट प्रदर्शन गर्नुका साथै समारोहमा नेपाली मौलिक संस्कृत भक्तिको खालका विभिन्न काँकीहरुको प्रदर्शन गरिएको थिए । नेपाली सेनाको ६ वटा पृष्ठा, महत्ती फौज र विशेष फौज गरी जम्मा ८ वटा टीमको सहभागिता रहेको यस प्रतियोगिता कूटबल, भलिबल, वास्केटबल र एथलेटिस्म गरी जम्मा चार विधामा संचालन भइरहेको छ । यस प्रतियोगितामा प्रथम स्थान हारिसिल गर्ने टीमलाई सेना दिवसको अवसर २०६६ मा निर्माण गर्ने दिवसको अवसर २०६६ मा "प्रधान सेनापति ट्रफी" प्रदान गरिरेको छ । उत्तराधिकारीहरुको छ ।

उद्घाटन समारोह नेपाली सेनाका पूर्व प्रधान र सानामा भातभाव, भाइचारा तथा नेपाली सेनाका रथीवृन्द तथा सञ्चालन भएको छ । यस प्रतियोगितामा प्रथम स्थान हारिसिल गर्ने टीमलाई सेना दिवसको अवसर २०६६ मा नेपाली सेनाका पूर्व प्रधान र सानामा भातभाव, भाइचारा तथा नेपाली सेनाका रथीवृन्द तथा सञ्चालन भएको छ । यस प्रतियोगितामा प्रथम स्थान हारिसिल गर्ने टीमलाई सेना दिवसको अवसर २०६६ मा "प्रधान सेनापति ट्रफी" प्रदान गरिरेको छ । उत्तराधिकारीहरुको छ ।

उद्घाटन समारोह नेपाली सेनाका पूर्व प्रधान र सानामा भातभाव, भाइचारा तथा नेपाली सेनाका रथीवृन्द तथा सञ्चालन भएको छ । यस प्रतियोगितामा प्रथम स्थान हारिसिल गर्ने टीमलाई सेना दिवसको अवसर २०६६ मा "प्रधान सेनापति ट्रफी" प्रदान गरिरेको छ । उत्तराधिकारीहरुको छ ।

उद्घाटन समारोह नेपाली सेनाका पूर्व प्रधान र सानामा भातभाव, भाइचारा तथा नेपाली सेनाका रथीवृन्द तथा सञ्चालन भएको छ । यस प्रतियोगितामा प्रथम स्थान हारिसिल गर्ने टीमलाई सेना दिवसको अवसर २०६६ मा "प्रधान सेनापति ट्रफी" प्रदान गरिरेको छ । उत्तराधिकारीहरुको छ ।

Level Peace Keeping Symposium in Beijing - 2009 मा सहभागी भइयहि मद्दसिर १२ गते स्वेच्छा किर्ता हुनु भएको छ । उ हाँ ल । इ भी. आइ. पी. पन. ला. इट का चालक सहायक रथी श्री रविचन्द्र शाहले स्वागत गर्नुभएको थियो भने श्री नं.११ वाहिनीपति चालक सहायक रथी श्री रमेश कुमार विट्टल एक कार्यक्रमकारीच यहि मद्दसिर २ गते विभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा विदाई गर्नुहुन्यो ।

प्रबन्ध निवेशक : म.से. तारावहादुर कार्की

प्रधान सम्पादक : प्रा.म.से. किरणवाल थापा

सम्पादक : प्रा. सेनानी केशव बर्तोला,

सह-सम्पादक : प्रा. उ.से. निरोज भण्डारी

प्रकाशक : श्री सैनिक जनसम्पर्क निवेशनालय, अव्यदृश्य महाशाखा, प्रचार-प्रसार शाखा, जड्ही अड्डा,

फोन : ०१-४२९७९३१,

E-mail:- sipahipatrika@gmail.com

१५ मंडिसिर २०६६ / 30th Nov 2009.

शाश्वत वाणी

दूधको भारा तिर्न नसक्नेहरु, मायाजालमा अल्भन्नेहरु, टाढा नदेखेहरु र त्रासले केही गर्न नसक्नेहरु वीर हुन सक्दैनन्। - लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा

अरुले गिज्याएको सहन नसक्ने मानिस वास्तवमा पूर्ण मानिस हुँदैन्।

- मारिया एडवर्ड

सम्पादकीय.....

खेलकुद

खेलकुदको जीवनको महत्वपूर्ण पथ हो। खेलसाथी मानिसको शरीर र दिमाग स्वस्य राख्न खेलकुदको अहम भूमिका हुँच्छ। यसको साथै नियमित खेल खेलाले मानिसको केही अत्यावश्यक क्षमता र गुणहरूको गुणात्मकरूपमा विकास हुँच्छ। यिनै सीप र गुणहरूको विकासले सैनिक लक्ष्य हासिल गर्न महत पुऱ्याउन हुँदा नेपाली सेनाले खेललाई नियमित दैनिक क्वाजकै रूपमा ग्रहण गर्दै आएको छ। सैनिकसो युद्धकलाको अभ्यास गर्नु जोखिम त छैछ, यसका अतिरिक्त यो एकोहोरो कार्य प्रणाली पनि हो, जसले घकान र मानसिक दवाव परिचालनेको हुँच्छ। एक छिन मात्र भएपनि खेलकुद खेलाले युद्ध अभ्यासको घकान र मानसिक तनावलाई निकै घटाई दिन्छ जसको परिणामले सैनिकको मानसिक स्वास्थ्यमा सकारात्मक प्रभाव पार्न सहयोग गर्दछ। त्यसैले सकभर खेल हेनै मात्र होइन, खेल्नु नै बुझिमारी हुँच्छ।

एउटा सैनिक योद्धाको लक्ष्य आफ्नो मात्रभूमिको रक्षा गर्नु हो। आफ्नो राष्ट्रको विरुद्ध आइलाग्ने शत्रुलाई पराजय गरी विजय हासिल गर्नु उसको सर्वोपरि उद्देश्य हो। अतः सदैव बहादुर योद्धाले समानान्तररूपमा कमजोर र असहायको पनि रक्षा गर्दै आफ्नो दिल, दिमाग र शरीरलाई विजयउन्मूख बनाउन निष्ठापूर्वक र बडो व्यैर्यूर्वक प्रशिक्षित तुल्यात्मा पर्दछ, तब मात्र उसले परेको बेलामा हिरा कर्ने सक्दछ। यही लक्ष्य र प्रशिक्षणको एउटा हिस्ता खेलकुदले परिपूर्ण गर्दछ। जसरी लडाइमा विजयको अपेक्षा गरिन्छ त्यसैगरी खेलले प्रतिपर्याप्ति र विजयी हुन सिकाउँच्छ। साथसाथै सामूहिक भावनाको विकास, निष्पक्षता, भाइचारा र उच्च मनोवेत्ता क्षमता गर्न पनि त्यक्तिकै रूपमा खेलाले सहयोग गर्दछ। यिनै बहुउपयोगी गुणहरूले गर्दा नेपाली सेनाले खेललाई विशेष प्राथमिकता दिई आएको छ। एक जमाना यस्तो यियो, नेपाली सेनाका खेलाडीहरू नै राष्ट्रिय खेलाडी थिए। राष्ट्रको प्रतिनिधित्व गर्दै क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगिताहरूमा नेपालको नाम चिनाए र नाम राखे पनि। कहिलै खेल न खेलेको एउटा गाउँले ठिठोलाई खेल सिकाएर अन्तर्राष्ट्रिय जगत्को प्रतिपर्याप्ति उतार्नु कम चुनौतीको कुरा थिएन। त्यो चुनौतीलाई स्त्रीकाँदै नेपाली सेनाका खेलाडीहरूले अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा राष्ट्रको ध्वजा फहराए। आज राष्ट्रमा गैरसैनिक क्षेत्रवाट खेलाडीहरूको उत्पादन भइरहेको अवस्थामा पनि नेपाली सेनाका खेलाडीहरूले नै कैपिय ईमेटमा आफ्नो वर्चस्व कायम गरी राष्ट्रको कीर्ति फैलाइरहेको छन्। यिनै कराहरूलाई दृष्टिगत गरी विगत द्वन्द्वको समयमा आएको न्यूनतालाई परिपूर्ति गर्दै राष्ट्रिय, क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खेलाडीहरू उत्पादन गरी राष्ट्रको श्रीविहिनी गर्ने उद्देश्यले गत सालवाट प्रधान सेनापति ट्रफी प्रारम्भ भएको हो। खेलको स्टर्लाई अभिवृद्धि गर्न लिलितपुर जिल्लाको लगानखेल इलाकामा अत्यावश्यक सबै किसिमका भौतिक पूर्वाधारहरूसहितको Physical Training School तथा Sport Complex को निर्माण गरिने जानकारी यसी मझिसि र गतेबाट शुरू भएको दोस्रो प्रधान सेनापति ट्रफी उद्घाटन समारोहमा प्रधान सेनापति महाराई श्री छत्र मान सिंह गरुङले जानकारी गराउन भएबाट आगामी दिनमा खेलक्षेत्रवाट सैनिक लक्ष्य र राष्ट्रिय लक्ष्य हासिल हुने कुरामा दुइमत नहोला। यसका साथै उद्घाटन समारोहको अर्को रोचक पक्ष नेपालको प्रमुख जातीय र सांस्कृतिक पक्ष झल्केको भाँकीहरूको प्रदर्शन रहयो। यस प्रदर्शनले नेपाली सेना समवेसी र सु-संस्कृत (Cultured) रहेको कराको उजागर भएको छ जसले राष्ट्रिय सेनाको मर्म र सुदूर भविष्य सुस्पष्ट भएको "सिपाही" को ठम्याइ छ।

तपाईंको आई.क्यू.

- If A is to the South of B&C is to the East of B, in what direction is A with respect to C ?
- In a Ram's house there are Cat & men. They have a 15 head and 50 feet. How many cats there ?
- What is the value of M ?

$$\begin{array}{c} 18 \boxed{15} \\ | \quad | \\ 8 \quad 12 \\ | \quad | \\ 3 \quad 26 \end{array} \quad \begin{array}{c} 34 \boxed{11} \\ | \quad | \\ 16 \quad 4 \\ | \quad | \\ 7 \quad M \end{array}$$

- Insert the word that completes the first word and starts the second. EN(.....) ST

खतरनाक रोग: दम

तपाईंको स्वास्थ्य

जाडोको समयमा जुनसुकै उमेरका मानिसका

श्वास प्रश्वाससम्बन्धी समस्या बढी मात्रामा देखिने गर्दै सास नफेरी चार मिनेटमन्दा बढी बाच्चा नसकिने भएकाले श्वास-प्रश्वास सम्बन्धी रोग निकै सबैदेवतशील र खतरायुक्त मानिन्छ। नेपालमा श्वासप्रश्वाससम्बन्धी रोगमा दमको समस्या गम्भीर रुपमा पाइएको छ।

दम के हो ?

श्वासप्रश्वासमा कष्ट दिने विभिन्न रोगहरु दम अन्तर्भूत आउँच्छन्। उर्जा एवं शक्तिका लागि अविसर्जन आवश्यक पर्दै। नाकबाट लिने प्राणवायु अविसर्जन स्वर्यन्त्र हुँदै श्वासनलीमा पुरुष र अन्तर्मात्र वक्षस्थित देवे र दाहिने दुई फोक्सोमा प्रवेश गर्दै। त्यसपछि फोक्सोमा विभिन्न शाखा प्रश्वासमा जालको रूपमा विभक्त हुँच्छ, जसलाई एल्वोली (Alveoli) भनिन्छ। यी श्वासमार्गका अवयहरूमा हुने अनैच्छिक पेशी (Involuntary muscle) मा जब ऐठन हान्छ, तब वायु मार्ग सङ्क्षिप्त हुन पुरुष र नियन्त्रितरूपमा श्वासप्रश्वास किया हुन पाउँदैन। यसैलाई दम रोगले चिनिन्छ।

दमको प्रमुख कारण:

एलर्जी दमको प्रमुख कारण रामानिन्छ। जुन वस्तुले शरीरमा एलर्जी उत्पन्न गराउँच्छ, त्यसलाई एडर्जेन भनिन्छ। यस्ता वस्तुमा धुँगा, धूलो, वातावरणीय प्रदूषण अत्यधिक व्यायाम आदि पर्दछन्। धुममान दमको प्रमुख कारण हो। मध्याह्न एवम् सूर्योदय वर्षार्धले दमको कारणमा विशेष भूमिका ओगटेको हुँच्छ। कैनै व्यक्तिमा माछा, मासा, अण्डा, दध, सुंगोको दाल, मटर, आइसक्रिम, सर्वत जस्ता वस्तुले पनि एलर्जी उत्पन्न गराउँन रोग बढाउन सक्छ। केही व्यक्तिमा दुखाइ कम गर्ने औपचिय प्रिस्यनको प्रयोगले पनि दम वढाउन गएको पाइएको छ। भिन्न भिन्न व्यक्तिमा भिन्न भिन्न वस्तुको एलर्जी हुने गरेको पाइन्छ। समान वस्तुले सबै व्यक्तिमा एलर्जी उत्पन्न नगराउन पनि सक्छ। वंशानुगत कारणले गर्दा पनि एलर्जी हुनसक्ने अध्ययनबाट पृष्ठि भइसकेको छ। एलर्जी विशेषगरी अझ विशेषमा हुने गर्दै। जब श्वासप्रश्वासका अझरहरुमा एलर्जी हुँच्छ, तब दम वढाउन जान्छ। यसबाटेका मानसिक तनाको कारणले पनि दमका अप्रत्यक्ष सहयोग पुऱ्याइरहेको हुँच्छ। श्वासप्रश्वासका रोगहरु रुधा खोलीकालै समयमा उपचार नगरेपछि श्वासमार्गमा सुजन उत्पन्न हुनार्दै दमको रुपधारण गर्दै। किटापुहरुको सङ्क्रमणको कारणले पनि श्वासप्रश्वास मार्ग साँधरो हुन गई दम हुन सक्छ।

दमका लक्षण

यसका लक्षणहरूमा सुख्खा खोकी हुने, छाती कमिसने हुँच्छ। श्वास फेर्दा अप्लाईरो एवम् सिठी बजे जस्तो आवाज आउँच्छ। नाडीको गति बढेको (सामान्य ७०-८० प्रति मिनेट) श्वास गति बढेका (सामान्य १६-१८ प्रति मिनेट) पाइन्छ। जीउ नीलो हुने, शरीरका हात खुट्टा, अनुहार सुन्नाएको पाउन सकिन्छ। डाम्परले स्टेप्यैस्कोप लगाइ जाँच गर्दा छातीमा आवाजयुक्त स्वर (Rhonchi) पाइन्छ। दमका रागी मुख्यतया दुई अवस्थामा हुँच्छन्। तीव्र एवम् जीर्ण रोगीमा उल्लेखित लक्षणहरु पाइन्छन्। कैनै जिर्ण एवम् अन्य दमका रोगीमा अचानक दमले गम्भीर आक्रमण गरेको पनि पाइएको छ तापानि यीतेलामा रोगी बेहोश जस्तै हुँच्छ। सामान्य यसलाई दमको दोरावस्था भनिन्छ। दोराको अस्थायामा (Asthmatic attack) रोगीलाई श्वास लिन एकदमै कठीनाइ हुँच्छ। आँखो राता एवम् आँखू फरिहरन्छन्। यस तीव्र अवस्थामा रोगी मृत्युसंग सङ्घर्ष गरिरहेको प्रतीत हुँच्छ। गर्धन एवम् घाँटीका नशाहरु फुल्छन्। शरीरमा अत्यधिक परिसना आउँच्छ। यस्ता रोगीहरूले निकै सचेत हुनुपर्दै। औपचारी छुटाउन हुँदैन र तत्काल उपचार गराउन पर्दै। दोराको अवस्थामा छिटो काम गर्ने खालका स्टेरोबाइडहरु प्रयोग गरिन्छन्।

निदान:

दमको एकिन निदान गर्न लक्षणहरूका अतिरिक्त अन्य परीक्षणहरु पनि गर्न सकिन्छ। जुन निम्न छन्। थुक परीक्षण, मल परीक्षण, रक्त परीक्षण, एक्स रे, इ.सी.जी. फोक्सोको श्वासप्रश्वास सम्मता एलर्जी टेस्ट र नेजल स्पिमर आदि।

यी माथी लेखिएका प्रथमीकावाट दम हो सोइन वा अन्य कैनै रोगले दमसंग मिल्दैन्छले लक्षण उत्पन्न गरेको हो सो पत्ता लगाउन सकिन्छ।

रोकथाम:

दम आफैमा निकै कष्टकारी रोग हो। यसको समयमा उपचार नगरे अन्य उपद्रव देखिन जान्छन्। बोइकाइटिस, एम्साइजिमा टी.वी.निमोनिया, हृदय रोग एवम् अरोग्य रुपमा दमको समयमा उपचार नगर्दा एवम् सावधानी अन्यपनाइ तरुन्त उपचार गर्नुपर्दै। दमको मूल कारण एलर्जी भएकाले रोगीले सबै त्यस्ता वस्तुबाट बच्नुपर्दै। अचेल एलर्जी पत्तालगाउने नवीन उपाय पनि आविष्कार भएकाले रोगीले यसतरफ ध्यान दिई आफूलाई हुने एलर्जीबाट टाढै रहन पर्दै। धूमपान एवम् मध्याह्न दम रोगीमा वहौं हानिकारक मानिन्छन् यस्तै अम्मल भएमा रोगीले अम्मल त्याग्नु पर्दै। श्वासप्रश्वासका सामान्य रोगी भएमा सावधानी अन्यपनाइ तरुन्त उपचार गर्नुपर्दै। दम रोगीले सबै हल्का भोजन गर्नुपर्दै। वेलुका सुर्यस्त रोगीले यसतरफ ध्यान दिई आफूलाई बढी हुँच्छ। त्यैसैले दम रोगीले सबै आहारप्रति सचेत हुनुपर्दै। विहान दुधको साथ हल्का भोजन गर्न सकिन्छ, तर दुध र भात दम रोगीलाई इच्छा शक्तिलाई सबै दृढ बनाउन पर्दै। दुष्ट शक्ति इच्छाको प्रभाव औषधीभन्दा बढी हुँच्छ।

(सामान्य छ भूत्तन डेल)

वीरभद्र जंग गुल्मार्को सामाजिक कार्य

श्री

वीरभद्र जंग गुल्मा अन्तर्गत सुरक्षा सेवा नुवाकोट पोस्ट परिसरमा रहेको ऐतिहासिक पुरातात्त्विक धर्मिकस्थल श्री काल मैरब मन्दिरको हातमित्र निर्माण भएको "वीरभद्र विश्राम स्थल" को गत कार्तिक २५ गते उक्त गुल्मार्को गृहमध्ये सेनानी श्री भवन खात्रीले एक समारोहकाचीच उद्घाटन गर्नुभयो ।

सकलदर्जाको अथक प्रयास तथा आन्तरिक श्रोत, साधनबाट निर्माण गरिएको सो विश्रामस्थलको निर्माणले मन्दिरमा दर्शनार्थी आउने भक्तजन तथा अन्य यात्रीहरूमा ठूलो राहान्न मिलेको सो पुरातात्त्विक मन्दिर व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष प्रसाद गरुङले बताउन भएको छ ।

उक्त उद्घाटन कार्यक्रममा कालमैरब पुरातात्त्विक मन्दिर व्यवस्थापक समितिका सम्पूर्ण पदाधिकारीहरू, स्थानीय वासिन्या तथा स्थानीय पत्रकारहरूको समेत उपरिवर्ति रहेको थियो । सोही अवसरमा गुल्मार्क जवानहरूबाट मन्दिर इलाकाको सरसकारी कार्यक्रममसमेत गरिएको थियो ।

राष्ट्रिय संरक्षण दिवसको अवसरमा श्री जंगराज गणेश गणेश हे. बा. चारआली व्यारेक र अन्तर्गत तैनाथ रहेको चन्द्रगढी सुरक्षा बेशको हातमित्र वक्षिरोपण, मलजल र बार बाँधी दिगो संरक्षण र सबैद्वन्द्वको लागि वातावरण संरक्षण सम्बन्धी गतिविधि सञ्चालन गरेको छ ।

गत कार्तिक १३ गते पोखरा रंगशालामा सञ्चालन भएको वहत् सर-सकारी कार्यक्रमको सिलसिलामा श्री देवीदत्त गणका जवानहरू । ।

भवन उद्घाटन

यही मध्यमि ५ गते सुर्खेत कपासेस्थित श्री अजय दल गुल्मार्क आपाने अन्तरिक स्रोत र साधनद्वारा निर्माण गरेको १६ बेड जवान घर अजय भवनको मध्यपरिचम पृतनापारी उपर्याई श्री प्रियप जंग थापाले एक समारोहकाचीच समुद्घाटन गर्नु भयो । उक्त उद्घाटन समारोहकाचीच समुद्घाटन गर्नु भयो । उक्त उद्घाटन सम्बोधन गर्नु हुडै गुल्मार्क गरेको यस किसिमको निर्माण कार्यले आफु निकै प्रभावित हुन्दू कार्यबाट समय राष्ट्रलगायत नेपाली सेनाको विकास ठूलो योगदान पुऱ्याउन धारणा व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

नेपाली सेनाका खेलाडीहरू बढी अनुशासित पाएको छ

पूर्व राष्ट्रिय गोलरक्षक एवं प्रशिक्षक उपेन्द्रमान सिंह

भक्तपुर जिल्लाको मध्यपुर थिमी न पा.-१५, गाड्घार स्थायी घर भएका नेपाली राष्ट्रिय फुटबल टीमका पूर्व कप्तान तथा गोलरक्षक उपेन्द्रमान सिंह दक्षिण एशियाली खेलकुद प्रतियोगिता (साग) को गोल्ड मेडलिस्टसमेत हुनहन्छ । सन् १९९० बाट गोलरक्षकको रूपमा खेल जीवन शुरू गर्नु भएकापनि उहाले व्यवसायिक फुटबल खेलमने सन् १९९५ बाट शुरू गर्नु भएको हो । व्यवसायिक खेल यात्राको पाँच वर्षको अनुभव मैं उहाले सन् २००० मा नेपाली राष्ट्रिय टीमको नेतृत्व सम्झाले अवसर पाउनु भयो ।

चौतारा

उहालको नेतृत्वमा नेपाली फुटबल टीमले विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगिताहरू जस्तै विभिन्न साफ खेलकुदहरू, एसियन कप क्वालिफाइझ, बल्ड कप क्वालिफाइझ, साफ च्याम्पियनशीप, एशियन कप आदि जस्ता खेलकुदहरूको अनुभव बटल्नु भएको छ । जसमध्ये सन् १९९३ मा बगलादेशको ढाकामा सम्पन्न भएको छैठा साफमा उहासमेत समिलित नेपाली राष्ट्रिय फुटबल टीमले स्वर्ण पदक हात पान सफल भएको थियो । यसेसी उहाले थाइलैण्ड, भारत, बगलादेश आदि देशहरूमा आवाह गरी व्यवसायिक खेलसमेत खेल्नु भएको छ । जसमध्ये भारतसिंह गोवार्को एक फुटबल क्रिकेट खेलदा भारतको नेशनल लिंग जित्ता खेलीको क्षण उहाल आफ्नो अविभागीय क्षमा मान्न छैछ ।

हाल नेपालको राष्ट्रिय फुटबल गोलरक्षकको प्रशिक्षक एवं नेपाली सेनाको ने १० वाहिनीको फुटबल टीमकोसमेत प्रशिक्षक रहनु भएका सिंहले नेपालको राष्ट्रिय प्रतियोगिताहरू जस्तै एडिमिजन लिंग, ए.एफ.सी. प्रोसेस्ट कप, एस्टा कोकाकाला कप, राक रम्प्ट क्षमिति कप आदि प्रतियोगिताहरू उक्तस्तु प्रदर्शन गरेकापनि उहाल गोबां दक्षिण वाहु चौथो, विश्वकि पट्ट चौथो, विभिन्न प्रतियोगिताहरूमा सर्वोत्कृष्ट गोलरक्षक तथा खेलाडी आदि प्रस्कार प्राप्त गर्नु भएको छ ।

सन् २००५ मा फुटबल खेलबाट सन्यास लिन बाटो खेलको क्रममा उहाले जस्ती, मलेसिया, संयुक्त अरब द्विसेरेट्स आदि देशहरूमा गोलरक्षकको प्रशिक्षण लिनु भएको थियो भने य-१६, य-१९, ए.एफ.सी. च्यालेन्ज कप, साफ च्याम्पियनशीप-२००५, प्रधान मात्री कप, छैठो साफ च्याम्पियनशीप-२००९ को समेत गोलरक्षकको प्रशिक्षक हुनुपन्न छ । हाल ने १० वाहिनीको फुटबल प्रशिक्षक समेत हुनुपन्न । हाल ने १० वाहिनीको फुटबल प्रशिक्षण एवं बगलादेशमा आयोजना हुने साफ च्याम्पियनशीपमा पनि नेपालको राम्रो प्रदर्शन रहने आशा गर्नु हुँदू उपेन्द्रमान सिंह ।

हाल प्रशिक्षकको भूमिका निभाइ रहनु भएका सिंह एउटा खेलाडी हुनुभन्ना एउटा प्रशिक्षक हुनु बढी चुनीतीपर्ण रहने बताउन हुँदू । कराकानीको क्रममा उहाले कुनै पनि खेलको निताजाको पूरा जिम्मा प्राप्तिकालाहरू हुन्दू हरेक खेलमा प्रशिक्षक र खेलाडीको भूमिका हुनुभन्ना अनुभव रहेको छ ।

हाल प्रशिक्षणमा व्यस्त सिंह नेपाली सेनाका खेलाडीरूपमा बढी अनुशासन, लगानशीलता र मिहेन्तीपन रहेको पाउनु हुँदू । तर नेपाली सेनाका खेलाडीहरूसँग बाह्य खेलाडीको तलानामा खेलको बेलामा निर्णय गर्न सम्मेत क्षमता तथा आधारभूत ज्ञान अलि कम रहेको महशुस उहाले गर्नु भएको छ । किनभने सेनाको खेलाडीकोलागि खेल भनेको दोशी प्राप्यमिकता हो, आफ्नो भनाइलाई पृष्ठ गर्नु हुँदू ।

कुराकानीको अन्त्यमा श्री सिंह हरेक व्यक्तिको लागि खेल अत्यन्तै महत्वपूर्ण रहेको र खेलमा मानिसमा सैंस करकात्मक परिणाम दिने भएकोले आफ्नो दैनिक जीवनमा थारै समय भएपनि खेललाई छुट्याउन अनुरोध गर्नु हुँदू ।

स्पान्डॉको चौतार्या पूर्व राष्ट्रिय गोलरक्षक

सपथ खाएको छु

हेम बहादुर कार्की
श्री तारादल गण, त्रिशूली ।

देशको लागी सपथ खाएको देशको लागि मन्न भनी अनुशासन र नियम भित्र बसी सेवा गर्न भनि ।

दश धारा दुधको भारा तिर्छ आमा कसे गरी छिटै घरमा कर्कि आउचु नबस्नु है आशु झारि ।

हिउने जमिन आमा मेरो बाबा आकास सितल दिने शत्रुसंग युद्ध गर्नु हाकिम दुख बुक्खि लिने ।

दिन र रातको भोक तिर्छ प्रवाह छैन मन्न भनि जन्म लिए धर्तिमा देशको सेवा गर्न भनि ।

चड्है हिउच्चु डाँडा टाक्करामा घर छ
वीर हौ हामी यो देशको कहाँ कस्को डर छ ।

गोली बारुद खेल्ने घाम र पानी खाना खुसि मेरो कठिन घडी संघर्ष हो ज्यान ।

विवादास्पद बन्दुक
हु. रमेश थापा
श्री नयाँ श्रीनाथ गण ।

बन्दुक विकासको बाधक होइन

बन्दुक विनाशको साधन होइन

बन्दुकले पनि शान्ति चाहन्छ

बन्दुकले पनि कालित चाहन्छ

परिवर्तन चाहान्छ

बन्दुक आफै हत्या, हिसा गर्दैन्

बन्दुक आफैले रक्षा पनि गर्दैन्

बन्दुक आंखा खोली हिउदैन

बन्दुकले आफल्ट-पराइ चिन्नैन्

न त बन्दुक बुझ हो

न त बन्दुक भक्त हो

बन्दुक त एउटा हातियार हो

दुरुपयोग त्यसको अपराध हो

बन्दुक सुख दुखको साधी हो

जोगाई राखे सम्पति हो

भगदा न गरे दम्पति हो

चिनेनो भने विष हो

चिन्यो भने अमृत हो

बन्दुक नदि हो, पुल पनि हो

बन्दुक काँडा हो, फूल पनि हो

हिटलरको हातमा गान्धाउँछ

गान्धीको साथमा मगमगाउँछ

वास्तवमा बन्दुक

शान्तिको पुराणी हो

जानी राखौ

- विश्वका ४६ प्रतिशत व्यक्तिको रगत 'ओ' ग्रुपको रहेको हुन्छ ।

- ईन्टरनेटमा राखिएको पहिलो नेपाली चलचित्र "बादल पारी" हो ।

- १० लाख अमेरिकी डलर धनराशी रहेको नोबेल पुरुस्कार अस्कीकार गर्नेहरू Boris Pasternak रुस-१९५८ साहित्य, JB Shaw साहित्य, Jean Paul Sartre -१९६४ फ्रान्स र Le Duc Tho १९७३ भियतनाम हन् ।

- संयुक्त राष्ट्र संघको आर्थिक व्ययभार सबमध्ये बढी २५ प्रतिशत अमेरिकाको र हेको छम्भे सबैभन्ना थोरे ०.०१ प्रतिशत नेपालले व्याहोर्दै आएको छ ।

- भारतको हवाई जहाजमा VT कोर्ड लेखिए जस्तै नेपालको हवाई जहाजमा ९N कोर्ड लेखिएको हुन्छ यसैरी मलेशियन जहाजमा ९M, सिंगारुप्रीयन जहाजमा ९V र कुवैतीयन जहाजमा ९K कोर्ड लेखिएको हुन्छ ।

हामी हासे यो माटोमा

माटो पनि हास्ने छ ।

कर्तव्य हामीले नर्विसेमा

हिमाल सधै हास्ने छ ।

गर्नेछौं रक्षा सधै भरी

देश अनि नागरिकको

आत्मा रुन दिने छैनी

हामी वीर युवाहाँको

फोलाभरी गोली गढा

अनि राईफल बोकि खिडेकाछौं

दुभमन आउने बाटो छौंके

रातदिन हामी बसेको छौं

बैरी सामु लड्ने हामो

एउटे लक्ष्य रहेको छ

उद्यश्य एउटे लिई सिपाही

डाढा काँडा पुगेको छ ।

ख्याल ठट्टा

एक जना जवानलाई घर जाने रुपो चाह रहेछ । बैलकी विदा पनि पास भए छ, यतिकैमा सिनियरले भनेछन् -अब रात पर्न लायो घर पनि टाढा छ, त्यसमा पनि जंगलको बाटो छ, भोलि विहानै जाऊ हुन्न र ?

जवान - हैन सर म आजै जान्छ ।

सिनियर - ले जान त आजै जाने भयो तर जंगलको बीचमा पुदा बाघ अथवा डाक्काहरुसंग जम्का भेट भयो भने के गाँहौं ?

जवानले उत्तर दियो- जे गाँहन तिनीहरूले आफै गरि हाल्दून नि, मेरो ताउको दुखाइको फूरै होइन ।

रक्सीको मात लागेर लडेको सिपाहीलाई आर.पी. हुद्दाले सोध्यो : 'ए ! व्यारेक नगाएर किन यहाँ सूतिरहेको है ?

लब्वराउदै उसले भन्यो : ' नकराउन्यून हल्साप ! मेरो आंखा अगाडि सबै शहर धुमिरहेको छ । व्यारेकको गोट आउनासाथ फूत भित्र छिरिहाल्छु नि ?'

समस्या

अम नगेन्द्र कुमार चौधरी
श्री कालीध्वज गण, भोजपुर ।

खानु

जागिर

किन

मान्द्यै

किन

वहानु

पर्छ

सधै

होइन

किन

किन

वहानु

पर्छ

सधै

होइन

किन

वहानु

पर्छ

सध

सिपाही पाइक

प्रधान सेनापति ट्रफि २०६६ को यही मझिसर १२ गतेसम्मको नतिजा

जहाँ अद्वितीय खेल मैदानमा यही मझिसर १२ गतेवाट सञ्चालन मैरहेको खेलकूद प्रतियोगिताको नतिजाहरु आउनेकम शुरु भएको छ। यसेकममा यही मझिसर १२ गतेसम्मको नतिजा अनुसार द गते सम्पन्न भएको एथलेटिक्स खेल अन्तर्गत महिला १०० मीटर दौडतर्फ महिली फौजका उप सेनानी श्री शान्ति आचार्य प्रथम, महिली फौजके व्युठ सुजाता प्रधान द्वितीय र मध्य पृतना हे.वा. का सिपाही रुपा खडका तृतीय हनुभएको छ भने पुरुष १५०० मीटर दौडतर्फ विशेष सुरक्षा फौजका सिपाही हरि कमार रिमाल प्रथम, महिली फौजका सुवेदार राजेन्द्र भण्डारी द्वितीय र मध्य पश्चिम पृतनाका व्युठ लेटर सिंह खेती तृतीय हनुभएको छ। यसेगरी पुरुष १०० मीटर फाईनल दौडमा पूर्वी पृतनाका सिपाही दशिराम चौधरी प्रथम, मध्य पृतनाका गुलम कार्य हुदा टीकाराम चौधरी द्वितीय र उपत्यका पृतनाका अमल्दार राजबाहादुर श्रेष्ठ तृतीय हनुभएको छ। विजयी खेलाडीहरूलाई प्रमुख अर्थित प्रधान सेनापति महारथी श्री छत्र मान सिंह गुरुङले पुरुषकार प्रदान गर्नु भएको थिए।

यसेगरी मझिसर ९ गते सञ्चालन भएको फाईनल खेलमा एथलेटिक्सतर्फ १० हजार मीटर राजेन्द्र भण्डारी ३१ मीनेट ४९.८५ सेकेण्ड ७८ पल्समा दुरी पार गरी प्रथम हनुभएको मध्य पृतनाका अम राजकुमार विष्ट ३२ मीनेट ९० पल्समा दुरी पार गरी द्वितीय र विशेष सुरक्षा फौज टीमका हुदा कल्पाणा वानियां ३२ मीनेट २० सेकेण्ड ३५ पल्समा दुरी पार गरी तृतीय हनुभएको छ। यसेगरी सटपृष्ठतर्फ उपत्यका पृतनाका गु.का हु बमबाहादुर गुरुङले १२ मीटर २७ से.मी. छेलो फ्याकेर प्रथम, मध्य पृतना हे.वा. का अमल्दार पदम भण्डारीले ११ मीटर ६९.८८ से.मी. फ्याकेर तृतीय हनुभएको छ।

यसेगरी लङ्ग जम्पतर्फ पश्चिम पृतना हे.वा. का सिपाही डिल्लीबाहादुर खेतीले ६.८८ मीटर २४ सेन्टी मीटर पार गरी प्रथम, मध्य पश्चिम पृतना हे.वा. का व्युठ देकबाहादुर सार्कीले ६.८८ मीटर २२ सेन्टीमिटर पार गरी द्वितीय र विशेष फौजका हु. कृष्ण वर्नेतले ६.८८ मीटर ०७ सेन्टीमीटर दुरी पार गरी तृतीय हनुभएको छ।

यसेगरी यही मझिसर १० गते सम्पन्न भएको डिसकमा थोर्टर्फ मध्य पृतना हे.वा. का हुदा छविलाल श्रेष्ठले ३६.८८ मीटर फ्याकेर प्रथम, मध्य पृतनाकै हुदा रामकुमार थारुले ३४ मीटर १५.८८ से.मी. दुरी फ्याकेर द्वितीय र मध्य पृतनाकै हुदा तारा बहादुर कार्कीले ३२ मीटर ६५.८८ से.मी. दुरी फ्याकेर तृतीय हनुभएको छ भने ४०० मीटर महिला दौडतर्फ महिली फौजकी व्युठ सुजाता प्रधानले १.०८.८९ मिनेटमा दुरी पार गरी प्रथम, महिली फौज टीमका उपसेनानी शान्ति आचार्यले १.१०.५२ मिनेटमा दुरी पार गरी द्वितीय र मध्य पृतना हे.वा. की सिपाही रुपा खडकाले १.११.३५ मिनेटमा दुरी पार गरी तृतीय हनुभएको छ।

यस्तै सोही दिन सम्पन्न हाइ जम्पतर्फ पश्चिम पृतना हे.वा. का सिपाही सुर्य बहादुर खेतीले १.८० मीटर उच्चाइ पार गरेर प्रथम, मध्य पृतना हे.वा. का सिपाही सन्तोष रम्तेले १.७० मीटर उच्चाइ पार गरेर द्वितीय र सुदूर पश्चिम पृतनाका सिपाही प्रेम सिंहले १.७० मीटर उच्चाइ पार गरेर तृतीय हनुभएको छ।

यस्तै सोही दिन सम्पन्न हाइ जम्पतर्फ पश्चिम पृतना हे.वा. का गुन्म कार्य हुदा टिकाराम चौधरी २३.८५ सेकेण्डमा दौड पुरा गरी प्रथम, पूर्वी पृतनाका सिपाही दर्सीराम चौधरीले २४.०६ सेकेण्डमा द्वितीय र पश्चिम पृतना हे.वा. का अम विरेन्द्र चौधरीले २४.१७ सेकेण्डमा तृतीय हनुभएको छ भने ५,००० मीटर दौडतर्फ विशेष सुरक्षा फौजको सिपाही हरि कमार रिमाल १५.८८ मी २३.८८.०९ पल्समा प्रथम, महिली फौज टिमका सुवेदार राजेन्द्र भण्डारी १५.८५.२५.८८.०९ पल्समा द्वितीय र मध्य पृतनाका अमल्दार राजकुमार विष्ट १५.८८.३९.८८.०७ पल्समा तृतीय हनुभएको छ।

यस्तै ४०० मीटर हडल्स्टर्फ मध्य पृतना हे.वा. का गुन्म कार्य हुदा टिकाराम चौधरी ५८.८९ सेकेण्डमा दौड पुरा गरी प्रथम, मध्य पृतनाका सिपाही योगेन्द्र लामा ५९.१९.८९ सेकेण्डमा द्वितीय र मध्य पश्चिम पृतना हे.वा. का अमल्दार कालीराम चौधरी १.००.५७ पल्समा तृतीय हनुभएको छ भने ४०० मीटर दौडतर्फ विशेष सुरक्षा फौजको सिपाही हरि कमार रिमाल १५.८८ मी २३.८८.०९ पल्समा प्रथम, महिली फौज टिमका उपसेनानी शान्ति आचार्यले १.०१.५२ मिनेटमा दुरी पार गरी द्वितीय र मध्य पृतना हे.वा. की सिपाही रुपा खडकाले १.०१.३५ मिनेटमा दुरी पार गरी तृतीय हनुभएको छ।

यस्तै ४ गुणा १०० रिले दौडतर्फ मध्य पृतना हे.वा. को टिमले ४६.१४ सेकेण्डमा पारगरी प्रथम भएको छ। जसमा गुन्म कार्य हुदा टिकाराम चौधरी ५८.८९ सेकेण्डमा पारगरी प्रथम, परिचम पृतनाका व्युठ महेशसिंह कार्कीले ३७.४९ मिटर टाढा फ्याकेर द्वितीय र मध्य पृतना हे.वा. का हुदा डिकवहादुर श्रेष्ठ ३७.११ मिटर टाढा फ्याकी तृतीय हनुभएको छ। यसेगरी ५००० मीटर दौडतर्फ विशेष फौजको व्युठ सन्तोष बुढाले २०.८०.२०.८०.४५ पल्समा दौड पुरा गरी प्रथम, मध्य पृतना हे.वा. का सिपाही मोतीलाल चौधरीले २०.८०.२०.८०.४५ पल्समा द्वितीय र परिचम पृतनाको सिपाही मुक्ति बहादुर खडकाले २०.८०.२०.४५ पल्समा दौड पुरा गरी तृतीय हनुभएको छ।

यसेगरी यही मझिसर १२ गते सञ्चालन भएको ११० मीटर पुरुष हडल्स्टर्फ पश्चिम पृतनाका यु शोभाकान्त जमरक्टेल १६.८८ से.८० पल्समा प्रथम, मध्य पृतना हे.वा. का सिपाही योगेन्द्र लामा १७.८८ से.८० पल्समा द्वितीय र मध्य पृतना हे.वा. का हुदा डिकवहादुर श्रेष्ठ ३७.११ मिटर टाढा फ्याकी तृतीय हनुभएको छ। यसेगरी ५००० मीटर महिलातर्फ महिली फौज टीमका व्युठ सुजाता प्रधानले ५.८८.३२.८८.०३८०४५ पल्समा दौड पुरा गरी प्रथम, मध्य पृतना हे.वा. का सिपाही रुपा खडकाले ५.८८.३४५ पल्समा दौड पुरा गरी द्वितीय हनुभएको छ।

यसेगरी यही मझिसर १२ गते सञ्चालन भएको ११० मीटर पुरुष हडल्स्टर्फ पश्चिम पृतनाका यु शोभाकान्त जमरक्टेल १६.८८ से.८० पल्समा प्रथम, मध्य पृतना हे.वा. का सिपाही योगेन्द्र लामा १७.८८ से.८० पल्समा द्वितीय र मध्य पृतना हे.वा. का हुदा डिकवहादुर श्रेष्ठ ३७.११ मिटर टाढा फ्याकी तृतीय हनुभएको छ। यसेगरी ५००० मीटर महिलातर्फ विशेष फौजको व्युठ सन्तोष बुढाले २०.८०.२०.८०.४५ पल्समा दौड पुरा गरी प्रथम, मध्य पृतनाको सिपाही व्युठ श्रेष्ठ सन्तोष बुढाले २०.८०.२०.४५ पल्समा दौड पुरा गरी द्वितीय हनुभएको छ। यसेगरी ४०० मीटर पुरुष हडल्स्टर्फ मध्य पृतनाको टीम ३.८८.३६.८८.०४५ पल्समा दौड पुरा गरी प्रथम भएको छ। जसमा गुन्म कार्य हुदा टिकाराम चौधरी, अम डकुल प्रसाद पौडेल, व्युठ विमल लिम्बु, सिपाही कमल कुताल, सिपाही नवराज भट्टाराई सहभागी हनुहृन्त्योभने पूर्वी पृतना हे.वा. को टिमले ४६.६० सेकेण्डमा पारगरी प्रथम हनुभएको थिए। यस्तै उपत्यका पृतनाको टिम ४६.८७ सेकेण्डमा पारगरी तृतीय हनुभएको छ। यस्तै उपत्यका पृतनाको टिम ४६.८८.०९ पल्समा दौड पुरा गरी प्रथम, मध्य पृतना हे.वा. का अमल्दार सन्तोष चौधरी १.२०.९२ मिटर टाढा फ्याकर पारगरी तृतीय हनुभएको छ।

यसेगरी ४ गुणा १०० रिले दौडतर्फ मध्य पृतनाको टीम ३.८८.३६.८८.०४५ पल्समा दौड पुरा गरी प्रथम भएको छ। जसमा गुन्म कार्य हुदा टिकाराम चौधरी, अम डकुल प्रसाद पौडेल, व्युठ राजु अधिकारी, सिपाही तेज बहादुर सुनार, सिपाही योगेन्द्र लामा र सिपाही मोतीलाल चौधरीले २०.८०.२०.८०.४५ पल्समा दौड पुरा गरी द्वितीय हनुभएको छ। यसेगरी ४०० मीटर दौडतर्फ विशेष फौजको व्युठ सुजाता प्रधानले ५.८८.३२.८८.०३८०४५ पल्समा दौड पुरा गरी प्रथम, मध्य पृतनाको सिपाही व्युठ श्रेष्ठ सन्तोष बुढाले २०.८०.२०.४५ पल्समा दौड पुरा गरी द्वितीय हनुभएको छ। यसेगरी ४०० मीटर पुरुष रिले दौडतर्फ मध्य पृतनाको टीम ३.८८.३६.८८.०४५ पल्समा दौड पुरा गरी प्रथम भएको छ। जसमा गुन्म कार्य हुदा टिकाराम चौधरी, अम डकुल प्रसाद पौडेल, व्युठ राजु अधिकारी, सिपाही तेज बहादुर सुनार, सिपाही योगेन्द्र लामा र सिपाही मोतीलाल चौधरीले २०.८०.२०.८०.४५ पल्समा दौड पुरा गरी द्वितीय हनुभएको छ। यसेगरी ४०० मीटर दौडतर्फ विशेष फौजको व्युठ सुजाता प्रधानले ५.८८.३२.८८.०३८०४५ पल्समा दौड पुरा गरी प्रथम, मध्य पृतना हे.वा. का सिपाही रुपा खडकाले ५.८८.३४५ पल्समा दौड पुरा गरी द्वितीय हनुभएको छ।

यसेगरी सोही दिन सम्पन्न ज्याभलिङ्ग थोरा महिली फौज टीमको व्युठ थिरेन्द्र जंग शाह प्रथम, मध्य पृतना हे.वा. का सिपाही टेक व. गुरुङ द्वितीय र मध्य पृतना हे.वा. कै गुन्म कार्य हुदा तेज व. थापामगर तृतीय हनुभएको छ।

नेपाली सेनाको ध्यानाकर्षण

जाती नोटको कारोबारमा नेपाली सेनाको व्यक्तिको संलग्नता रहेको भन्ने आसयका साथ केही सञ्चार माध्यमहरूबाट प्रशारित नेपाली सेनाको गम्भीर ध्यानकर्षण भएको छ।

उक्त समाचारको सम्बन्धमा आवश्यक अनुसन्धन प्रक्रिया प्राप्त भईसकेको तथा अनुसन्धन विश्वास आरोपित व्यक्ति दोषी ठहर भएमा प्रचलित कानुन वर्तमानमा विजितमात्र विजितमात्र जानकारी गराइन्छ भनिं श्री सैनिक जनसम्पर्क विवरात सम्बन्धित विजितमा उल्लेख गरिएको छ।

श्रीजंग गण सम्मानित

यही मझिसर १ गते रामेछाप जिल्लाको समाचार डिल्लीमान तामाङ्को प्रमुख आतिथ्यमा सम्पन्न भएको दोरम्बा मुँठ सङ्क उद्घाटनको कममा सो सङ्क निर्माण समितिले बाटो निर्माण कार्यमा सुरक्षा गुलम दोरम्बाले पुऱ्याएको योगदानको कदरस्वरूप श्री श्रीजंग गणलाई द्वितीय र तृतीय हनुभएको छ। रामेछाप तैनाथ रहेको श्री श्रीजंग गणले आफ्नो जिम्मेवारी क्षेत्र भित्र पर्ने मुँठ दोरम्बा सङ्क उद्घाटनको निर्माण कार्यको लागि लागेको आगां अन्तरगत सुरक्षा गुलम दोरम्बाले खेतीको दोलीले गत भद्रौ १७.२१.२१.२० गते अर्लेश्वर भीरवाट करीब ३ की.मी. डोजेर छिर्ने ट्याक (बाटो) निर्माण कार्य सम्पन्न गरेको थिए। सो सङ्क निर्माण सम्पन्न भएपछि यही मझिसर २ गते बाटो दोरम्बा-काठमाण्डौ सिंधी वस सेवा सञ्चालनमा आएको छ।

राहत वितरण तथा आर्थिक सहयोग प्रदान

गत बैशाख १० गते रामेछाप जिल्लाको मन्त्रलीसिथ्यत अस्ताल रहेको श्रीखानडाङ्गाको जंगलमा लागेको आगां निभाउने कममा श्रीरागति प्राप्त सैनिकको विवरात हुदा टाढा फ्याकेट, सार्डी, चौलो र खास्टोसहित नगद ८० हजार र ४० स्पैया प्रदान गर्नुभएको हो। प्रकृति संरक्षण एंग सम्बादाराण्को जिल्लाको उपरान्त सुरक्षार्थी आपानो प्राणीको विलिनात दिने नेपाली सेनाका बहादुर र कर्तव्यपरायण सैनिकहरूको विलिनाको कदरगाउँ सो संघकी अध्यक्ष श्रीमती कमला गुरुङले ती सैनिक परिवारहरूलाई जनकी एउटा बालाङ्केट, सार्डी, चौलो र खास्टोसहित नगद ८० हजार र ४० स्पैया प्रदान गर्नुभएको हो।

यसरी सो सहयोगवाट सम्मानित हुनेहरूमा वीराहित प्राप्त मैनिकहरू हुदा छत्रवहादुर वस्तेतको श्रीमती राधा वस्तेनेत, अम. टोपबहादुर न्यौपानेको श्रीमती राधिकार्णी श्रीमती योपुरामी श्रीमती श्रीलाला केसी, युठ धनबहादुर विच्छ क्षेत्रीको श्रीमती रिता विष्ट, सिपाही ओमकार वस्तेतको श्रीमती पवित्रा वस्तेनेत, सिपाही युधकराज गिरीको श्रीमती सविना गिरी, सिपाही सन्तोष कमार सुनुवारको आमा रत्नामाय सुनुवार, सिपाही सन्तोष महतको बुवा गजेन्द्रप्रसाद महत, सिपाही निरबहादुर खडकाको दाई केदार खडका हुनुहृन्त्यो।

सो कार्यक्रममा युठ पूर्णवहादुर तामाङ्को श्रीमती, सिपाही इन्द्रबहादुर वस्तेको परिवार, सिपाही रामाशरण कार्कीको परिवार अनुपस्थित रहनुभएको थिए। अनुपस्थित सैनिक परिवारहरूको राहत तथा नगद संघमा नै रहेको सेवा सम्पर्क राख्न श्रीमती संघले अनुरोध गरेको छ।

यसेवी अवसरमा संघका पूर्व कार्य समितिका पदाधिकारहरूलाई उहाहरूको कार्यकालमा संघको कल्याणकारी कार्य तथा सैनिक परिवारहरूको उत्थानका लागि दिनुभएको योगदानको कदर गर्ने कार्यसमितिवाट विवाई तथा सम्मान गरिएको छ।

पहिरोबाट अनाथ बनेका भूतपूर्व सैनिकका सन्ततिलाई सहयोग प्रदान

देवी तथा प्राकृतिक विपत्तिबाट पीडित हुने गरेका बहालवाला एवम् भूतपूर्व सैनिकहरूलाई नेपाली सेनाको काषेबाट आवश्यक राहत उपलब्ध गराएको छ ।

यसैअनुरूप गत असोज २१ गते परेको अविवर वर्षाको कारण पर्वत जिल्ला थापाठाना गा.वि.स. वडा नं. ५ पतेहर बस्ने नेपाली सेनाको श्री राखेल गणबाट अवकाश प्राप्त हुइ दुर्गावहारु भण्डारी लगायत उनकी श्रीमती, एक छोरा र एक छोरीको दुखद निधन भएकोले सो घटनामा परेर बाँच सफल उनका दुई जना छोरीहरूको भरणपोषण तथा शिक्षा दिक्षाको सम्पूर्ण जिम्मेवारी नेपाली सेनाले लिएको छ ।

उक्त प्राकृतिक विपत्तिबाट बच्न सफल उनकी १२ वर्षीया छोरी बिन्दु र १० वर्षीया रेखा भण्डारीको भरण पोषण र शिक्षा दिक्षाकोलाई प्रक्रिया राहत उपलब्ध गराएँ पाउँ भनी स्व. हुडाका आकातले विएको निवेदनको आधारमा प्रधान सेनापति महाराजी श्री छत्र मान सिंह गुरुले ती बालिकाहरूकालाई आवश्यक सम्पूर्ण सहयोग उपलब्ध गराउन सैनिक कल्याणकारी योजना निर्देशनालय र कार्यार्थी विभाग (वे.वृ.) लाई निर्देशन दिनु भएको छ ।

प्रधान सेनापतिको निर्देशनमयीम उक्त निर्देशनालय तथा विभागले ती अनाथ बालिकाहरूकोलाई आवश्यक भरण पोषण र शिक्षा दिक्षाकोलाई प्रक्रिया शुरू गरिसकेको छन् । जसअनुरूप सैनिक कल्याणकारी योजना निर्देशनालयले दुवै जना बालिकाहरूको सुरक्षित विविधकालागि 'नीर शम्शेर दैवी' प्रकाप उदार बोपेबाट अधिकतम ५० हजार नावलक छोरीहरूको नाममा खाता खोली राखि दिने र अनाथ बालिकाहरूको काठमाडौंमा वसि अध्ययन गर्ने इच्छाअनुसार विजेश्वरीस्थित आशाकिरण छाचावासमा राखि विजेश्वरी ज्ञान मन्दिर अथवा वीरेन्द्र सैनिक आवासीय महाविद्यालयमा स्तरपरीक्षा लिई अध्ययन

पहिरोका कारण अनाथ बनेका सारी रेखा र ठुली बिन्दु

गराउने र भविष्यामासमेत नेपाली सेनाद्वारा सञ्चालित विद्यालय तथा महाविद्यालयहरूमा निःशुल्क शिक्षा प्रदान गरिने भएको छ । ती बालिकाहरूलाई फिकाउने प्रक्रिया शुरू गरि सकिएको छ ।

यसैगरी कायरी विभाग (वे.वृ.) का अनुसार स्व. भण्डारीले निवृत्त भरण खान शुरू गरेका मितिले ७ वर्ष नभएसम्म निजले खान पाउने निर्वाचित भरण निजको निजको हककालालाई उपलब्ध गराउने नीतिमयीमिजम नै २ छोरीहरूलाई उपलब्ध गराइने र बाँकी अवधिको नि.भ. पनि उनीहरूकै भरणपोषण तथा शिक्षाको सुविधाको रूपमा उपलब्ध गराउनेका अवश्यक कारबाही चलाउने निर्णय भएको छ ।

यसैवाच, गत कात्तिक २९, गते पर्वतस्थित उद्योग वाणिज्य संघको सम्बालमा आयोजित एक कार्यक्रममा नं. २३ वाहिनी तथा उक्त वाहिनी अन्तर्गतका युनिटहरूका सकलदर्जाबाट स्वेच्छकरूपमा संकलित नगद दुई लाख एक हजार सात सय चालीस रुपैयाँ पीडितहरूलाई नं. २३ वाहिनीपति स.र. श्री विनोज बस्यातद्वारा हस्तान्तरण गरिएको छ । हस्तान्तरण गरिएको उक्त रकम पर्वतस्थित गुल्मपति तथा नावलक छोरीहरूको संयुक्त नाममा ८ वर्ष मुद्री खातामा निश्चेप राखि उक्त रकमबाट आउने मासिक वाज श्री नं. २३ वाहिनीको निर्देशनमात्रमा पर्वतस्थित गुल्मका गुल्मपतिको रोहवरमा नावलक छोरीहरूले पाउने व्यवस्थाकासाथै सानी छोरी १८ वर्ष पुणेपछि निजहरूको आवश्यकता हेरि उक्त निश्चेप रकम निकाल्न पाउने व्यवस्था गरिएको श्री

कम्प्युटर ल्याब तथा ट्र्यांस प्रिजर उद्घाटन

मक्तुपर सल्लाधारीस्थित श्री वीरेन्द्र सैनिक आवासीय महाविद्यालयको ज्ञान लाइन प्राप्तिमा महाविद्यालयको आन्तरिक श्रोतवाट स्थापना गरिएको इंटरनेट सुविधासहितको कम्प्युटर कक्ष तथा जाडो महिनामा नुहाउन सुविधा पुनि अधिग्राह्यले अधिकृत, पदिकर र अन्य दर्जाहरूको लाईनामा ज्ञान लाईनामा जाडान गरिएको ग्यास गिजरको सो महाविद्यालयको सम्पर्क अधिकृतका प्रमुख सेनानी श्री राम शरण पाउने अवधिकृत विशेष कदर गर्दै एरोनटिक्स क्षेत्रमा नेपालको महान राजदूतकोरुपमा समेत चित्रण गरिएको छ ।

कार्यवाच यही मझिसर १० गते उद्घाटन सम्पन्न भयो । यसअधि पनि महाविद्यालयमा महाविद्यालयको आन्तरिक श्रोतवाट सम्पूर्ण छात्रबासहरूमा छात्रहरूको सुविधालाई ग्यास गिजर ज्ञान गरिएको थिए ।

गढण : श्री सैनिक ज्ञानसम्पर्क निर्देशनालय, श्रव्यदृश्य महाशाखा, द्वापाखाला शाखा । **कठल र स्थानगिन्तु :** डिजिटेक, पुल्को । **सम्पादन सहयोगी :** ग्रा.ज्ञ. विनोद अधिकारी । **ले-आउट:** प्रा.ह. धनप्रसाद भट्ट

उपत्यका पूतनापतिबाट श्री सूर्यदल जाङको निरीक्षण

यहि मझिसर ४ गते उपत्यका पूतनापारी उपरथी श्री दमन बहादुर घलेले भक्तपुर जिल्लाको सुर्येनायकस्थित श्री सूर्यदल गणको निरीक्षण गर्नु भएको छ । सोही कममा पूतनापारी श्री घलेद्वारा क्वार्टर गार्ड सलामी ग्रहण गर्नु भई कोत, ज्ञान लाईन, सूर्य मनोरञ्जन कक्षको निरीक्षण गरी

सकलदर्जालाई सम्बोधन गर्नु भएको थिए । सम्बोधनका कममा उहाले वर्तमान परिप्रेक्ष्यमा नेपाली सेनाले निर्वाच गर्नु पनि भूमिकाको बारेमा प्रकाश पार्नु भएको थिए ।

यसैवाच उक्त गणका गणपति प्रमुख सेनानी श्री विनोद खड्काले गणको जिम्मेवारी क्षेत्र, पैरिमिटर सुरक्षा, अप्रेशनल बाटिकृत लगायत तालिम वर्ष २०६६ को अवसरमा उक्त गणमा सञ्चालन भएका र भविष्यमा सञ्चालन हुने थप पेशागत तालिमहरूको बारेमा प्रकाश पार्नु भएको थिए । सोही कममा उक्त गणमा तालिम वर्षको उपलक्ष्यमा सञ्चालन भएको मिड नियन्त्रण तालिमका प्रशिक्षाशीहरूद्वारा प्रस्तुत गरिएको मिड नियन्त्रणको अभ्यासको पूतनापारी श्री घलेले अवलोकन गर्नु भएको थिए । उक्त अवसरमा नं. २६ वाहिनीपारी सहायक रथी श्री विजय मोक्तानको समेत उपस्थिति रहेको थिए ।

सैनिक श्रीमती संघको निर्वाचन सम्पन्न

यही मझिसर २ गते सैनिक श्रीमती संघकी अध्यक्ष श्रीमती कमला गुरुङको संयोजकत्वमा संघको नयाँ विद्यान बामोजिम मनोनयन तथा निर्वाचन प्रक्रिया अनुसार कार्य समितिमा नयाँ पादविकारीहरूको चयन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । उक्त दिन सम्पन्न निवाचनमा श्रीमती कुला गुरुङ सचिव,

श्रीमती नौसिका श्रेष्ठ सह-सचिव, श्रीमती गीता खड्का कोषाधक्ष तथा श्रीमती शशी घले सह-कोषाधक्षमा निर्वाचित हुनु भएको छ । यसैगरी सो संघका निर्वाचित सदस्यहरूमा श्रीमती अञ्जु बस्यात, श्रीमती ज्याति गुरुङ, श्रीमती अलिता गुरुङ, श्रीमती शोभा खड्का र श्रीमती फूलमाया न्यौपाल हुनुहुन्छ ।

प्रा.प्र.से.इ. श्री दिपक प्रसाद वास्तोला फ्रान्समा सम्मानित

श्री नं. १९ वाहिनीका प्रा.प्र.से.इ. श्री दिपक प्रसाद वास्तोला मित्र राष्ट्र फ्रान्सको Institute Aeronautic et Spatial मा १ ब्रागट २००८ दिन २० अक्टोबर २००९ मा सञ्चालन भएको प्रस्तुत रिंजिनियरिङ (Sepcialized in Aerospace Management) प्रोग्राममा १६ देशका ३७ ज्ञान विद्यालयमध्ये एकेडेमीतर्फ द्वितीय र ओभर अलम प्रथम हुन सक्छ तथा उक्त भएको छ ।

साथै उहाले "डिप्लोमा डि अनर" २ ३०० युरो नगद पुरुस्कारसमेत प्राप्त गरी अन्तर्राष्ट्रीय जगतमा राष्ट्रिको फैलाउनु भएको छ । साथै उहाले वर्षीय विश्वका ८० उक्त प्रस्तुत रिंजिनियरहरूलाई प्रदान गर्ने Fellowship Aeronautics and Space Industry Award बाट पनि सम्मानित हुनुहुन्छ ।

Institute Aeronautic et Spatial का म्यानेजिङ डाइरेक्टर Michel Reynes द्वारा नेपाली सेनालाई लेखेको पत्रमा प्रा.प्र.से.इ. श्री वास्तोलाले हिन्दूस्तान इन्स्टिच्युट अफ एरोनटिकल इन्जिनियरिङ टेक्नोलोजीज मद्रासबाट स्नातक गर्नुका साथै उत्कृष्ट अड्ड ल्याएर डा. ए.पी.जे. अब्दुल कालम पुरुस्कार पाउनसमेत सफल हुनु भएको थिए । उहाले विभिन्न विश्ववाट एमियान सम्बन्धी थुपै तालिम गर्नु भएको छ भने फिक्सेड र रोटर दूष विज्ञमा निपूण इन्जिनियर हुनुहुन्छ । साथै उहाले MI-17 को फ्लाइट इन्जिनियरसमेत हुनुहुन्छ ।

वि.स. २०४३ साल कामगार ३ गते अधिकृत क्याडेटबाट नेपाली सेनामा प्रवेश गर्नु भएको प्रा.प्र.से.इ. श्री वास्तोलाले हिन्दूस्तान इन्स्टिच्युट अफ एरोनटिकल इन्जिनियरिङ टेक्नोलोजीज मद्रासबाट स्नातक गर्नुका साथै उत्कृष्ट अड्ड ल्याएर डा. ए.पी.जे. अब्दुल कालम पुरुस्कार पाउनसमेत सफल हुनु भएको थिए । उहाले विभिन्न विश्ववाट एमियान सम्बन्धी थुपै तालिम गर्नु भएको छ भने फिक्सेड र रोटर दूष विज्ञमा निपूण इन्जिनियर हुनुहुन्छ । साथै उहाले MI-17 को फ्लाइट इन्जिनियरसमेत हुनुहुन्छ ।

सम्पर्क : श्री सैनिक ज्ञानसम्पर्क निर्देशनालय, श्रव्यदृश्य महाशाखा, द्वापाखाला शाखा । **कठल र स्थानगिन्तु :** डिजिटेक, पुल्को । **सम्पादन सहयोगी :** ग्रा.ज्ञ. विनोद अधिकारी । **ले-आउट:** प्रा.ह. धनप्रसाद भट्ट

बार्षिकोत्सवमा आयोजना गरिएको अन्तर गुल्म प्रतियोगितामा विभिन्न इभेन्टमा विजय हुने गुल्म गुल्म तथा जबानहरु

समिटिगतमा प्रथम हुने गुल्म नं.३ फिल्ड गुल्म
अन्तरगुल्म प्रतियोगितामा प्रथम हुने गुल्म नं.३ फिल्ड गुल्म
अन्तरगुल्म प्रतियोगितामा द्वितीय हुने गुल्म नं.२ फिल्ड गुल्म
२. माईल दौड, ड्रिल र खलिल नं.३ फिल्ड गुल्म
अट्टपाल, बास्केटबल र ५ की.मी दौड नं.१ फिल्ड गुल्म
फ्लटबल नं.२ फिल्ड गुल्म
२. माईल दौड प्रतियोगितामा २४५५४५४ सि. उमेश खड्का प्रथम र २०४५७४४ युठ विजय महजन द्वितीय, ५ की.मी दौड प्रतियोगितामा २०४५७४४ युठ विजय महजन प्रथम र २४२४७४४ सि. उमेश खड्का कार्की द्वितीय, सट्टपुट प्रतियोगितामा २०३६४४४ प्युठ रण बहादुर रेशमी प्रथम र २००४४४९ युठ चेत बहादुर मार्की द्वितीय, १०० मिटर चैम्पैन २००४४९ प्युठ चेत बहादुर मार्की प्रथम र २२७५९८ सि. टोल बहादुर खड्का द्वितीय।

वार्षिकोत्सवको अवसरमा आयोजित पाहुना खेल अन्तर्गत सियोधागो खेलमा सहभागी हुदै सकलदर्जाका परिवरहरु।

श्री कालीबक्स गण (इ) को गण गान

जय जय काली । जय जय काली । जय जय काली बक्स ।

काली बक्स । काली बक्स । जय जय काली बक्स ।

वीर योद्धा सेनिक हामी काली हामी शक्ति
“हरि होइन डटी लहड्हो” यहि हामी भक्ति ।

शिरमा नेपाली जनता राखेर, मातृभूमि छाँतीमा

जनताको सेवामा छौं सधै अहोरातीमा ।

१८१९. मा काली बक्स उदाहौ

वीरताको कहानी इतिहासमा लेखायै ।

युद्ध होस् या शान्ति खानिक कायौ भयौ खलिदान

गङ्गाँ हामी सधैभरि श्रुजना र निर्माण ।

यस गणले गरेका मूल्य-मूल्य कार्यहरु

यसले वि.सं. १८२४ (ई.सं. १७७७मा अग्रेज ईंट ईंडिया कम्पनीको फोजलाई सिन्धुलीको निर्णायक युद्धमा परास्त गरेको थियो । राईट्रिय एकिकरणको असियानमा जीवीसे र बाइसे र अच्छरमध्ये आकमण गरी विजय हासिल गर्न सकिए भूमिका खेलको थियो । वि.सं. १८४४-१८४५ (ई.सं. १७९४-१८१६)को नेपाल अग्रेज युद्धमा यसले पर्साको लडाईमा अग्रेजहरुको सेनासित मुकाबिला गरी विजय पालन गरेको थियो । वि.सं. १९०१ (ई.सं. १८४४-१८४५) मा यो गम्भीर विजय पल्टनमा परिणत भएको देखिन्छ । वि.सं. १९११-१९१२ (ई.सं. १८५५-१८५६) को नेपाल तितिवत युद्धमा यसले भाग लिई केरङ्गो बाटो तितिवत भू-भागहरु कठ्ठा गरेको थियो । वि.सं. १९१४-१९१५ (ई.सं. १८५६-१८५७) मा भारतीय विद्रोह विप्रवर्ण गर्न अग्रेज सरकारको अनुरोधमा नेपालबाट पठाएको सेनामा यस गण पनि समर्पित थियो । वि.सं. १९१५-१९१७ (ई.सं. १८५७-१८५९)को प्रथम विश्वदुर्घटना अबोटाबादमा तैनाथ रहेको थियो । दोश्रो विश्वदुर्घटना वि.सं. १९१६-२००२ (ई.सं. १९५९-१९६५)मा यस गण श्री श्रीनाथ पल्टनको अर्थात चन्द्र भारतमा शान्ति सुरक्षा कायम राखे काममा तैनाथ भएको थियो । वि.सं. २००५ (ई.सं. १९४८) मा भारत सरकारको अनुरोधमा नेपालबाट भारत खड्हेका पल्टनहरूमा यसले श्री श्रीनाथ पल्टनको अर्थात भई कार्य गरेर थाएको थियो । वि.सं. २००९ (ई.सं. १९५२) मा यो पल्टन नेपाली सेनाको पुनर्नठनको कममा खारेजमा परेको थियो । तर वि.सं. २०१० (ई.सं. १९५३) मा यो रिक्रुट ट्रैनिङ सेन्टरको रुपमा कार्यरत रहेयो र २०२३ सालमा यसको नाम कालीबक्स भयो । वि.सं. २०३८ (ई.सं. १९८१) देखि यो कालीबक्स नामबाटे परिवर्त गण भएको थियो । वि.सं. २०४० (ई.सं. १९८३) मा यस गणका २ गुम्लल बुढानिलकाट-दोखा बाटो निर्माण गरेको थियो । वि.सं. २०४१ (ई.सं. १९८४) देखि यो गण सोमदाइ-विश्वली बाटो निर्माणमा समेत संलग्न रहेको थियो । राट्टसंधीय शान्ति सेनाको रुपमा यस गण वि.सं. २०४५-२०४६ (ई.सं. १९८५) मा लेवानामा कार्यरत रहेको थियो । वि.सं. २०४८ श्रावण १ गते परिवक गणबाट ईंजिनियर गणमा परिणत भई गौचर व्यारेकमा तैनाथ भएको थियो । वि.सं. २०५८ साल श्रावण १० गते कटारी-ओखलढ़ा सडक निर्माण कार्यमा खड्हिउ गएको थियो । वि.सं. २०५८ साल श्रावण १७ गते कटारी-ओखलढ़ा सडक निर्माण कार्यमा गरी गौचर व्यारेक एयरपोर्टमा स्थानान्तरण भएको थियो । वि.सं. २०६२ साल जेठ ९ गते गौचर व्यारेक एयरपोर्टबाट मुझ भई धरानस्थित फुथे क्याम्पमा हालसम्म तैनाथ रहेको छ ।

हालसम्मका गणपतिहरु

सि.नं.	दर्जा	नामशर	अवधी	सम्म	
				वेचि	सम्म
श्री कालीबक्स गण (रिक्रुट ट्रैनिङ सेन्टर)					
१.	प्र.से.	श्री महेश्वर शाम्रे ज.वा.रा.	२०११/८८/१६	२०१३/५८/१६	
२.	प्र.से.	श्री त्वम बहादुर कार्की	२०१३/१२/१६	२०१४/११/२५	
३.	प्र.रो.	श्री कट्क बहादुर यादी	२०१४/११/२५	२०१५/५/१३	
४	प्र.से.	श्री नर बहादुर थापा	२०१५/५/१३	२०१५/५/२७	
५	प्र.से.	श्री विष्णु प्रसाद यादेह	२०१३/६/२६	२०१३/९/२	
६.	प्र.से.	श्री नर बहादुर रायमार्की	२०२०/११/२	२०२०/११/२	
७.	प्र.रो.	श्री टुक बहादुर लक्ष्मी	२०२१/११/२	२०२१/८/१७	
८.	प्र.से.	श्री मोहन प्रताप यात्रा	२०२२/४/७	२०२२/५/५	
९.	प्र.से.	श्री कलक शाम्रे ज.वा.रा.	२०२२/५/५	२०२२/११/३	
१०.	प्र.से.	श्री प्रभु नरेश्वर राणा	२०२६/५/३	२०२६/११/५	
११.	प्र.रो.	श्री मोहन प्रताप यात्रा	२०२६/५/३	२०२६/११/५	
१२.	प्र.से.	श्री राजेन्द्र विक्रम राणा	२०२४/११/५	२०२४/३/३	
१३.	प्र.से.	श्री विश्वाम खड्ही	२०२६/३/३	२०२६/५/५	
श्री कालीबक्स गण (इन्जिनियरिंग)					
१४.	प्र.रो.	श्री कुमार फुरोह	२०३५/५/१	२०४५/११/११	
१५.	प्र.से.	श्री अमर पन्न	२०४५/११/५	२०४७/११/१३	
१६.	प्र.से.	श्री लोक बहादुर या.म	२०५७/११/१४	२०४८/५/३०	
१७.	प्र.से.	श्री कालीबक्स गण (इन्जिनियरिंग)	२०४८/४/१	२०४८/११/२०	
१८.	प्र.से.	श्री मोहन काण्डा गुहाह	२०४८/११/११	२०४९/११/२१	
१९.	प्र.से.	श्री लोक बहादुर या.म.	२०५५/११/७	२०५४/४/११०	
२०.	प्र.से.	श्री महेन्द्र जग शिवाकोही	२०५४/४/११	२०५५/११/१८	
२१.	प्र.से.	श्री शालन ब्राह्मद दवाही	२०५६/११/११	२०५८/५/१२	
२२.	प्र.से.	श्री बिश्वनाथ थिमिरे	२०५९/११/१	२०५९/११/८	
२३.	प्र.से.	श्री जसवन शाम्रे ज.वा.ग	२०५२/५/२२	२०५३/५/२४	
२४.	प्र.से.	श्री ओम विक्रम गणा	२०६३/५/२८	२०६५/८/२८	
२५.	प्र.से.	श्री विनोद खरेल	२०६५/८/२९	लालसम्म	

हाल गणको दरबन्दिमा रहनु भएका अधिकतरहरु

प्र.से.	श्री विनोद खरेल
सेनानी	श्री विष्णु बस्नेत
सेनानी	श्री दिव्यराज प्रसाई
सेनानी	श्री विजय के.सी.
सेनानी	श्री सुरेन्द्र देव बोगटी
सेनानी	श्री राजन बुढायोकी
सेनानी	श्री पवनकुमार खड्का
सेनानी	श्री सन्तोष गुरुङ
सह.से.	श्री निराकार पोखरेल
सह.से.	श्री विजय महत
सह.से.	श्री पदम कार्की
सह.से.	श्री विमल निरौला
सह.से.	श्री किरण थापा
उ.से.	श्री निरोज राज प्रधान
उ.से.	श्री प्रिदप रायमार्की
उ.से.	श्री निलेश खड्का
उ.से.	श्री योगेन्द्र ब.रोक्का
उ.से.	श्री वीरेन्द्र पुन
उ.से.	श्री आदेश सिंह
उ.से.	श्री उमेश कार्की
उ.से.	श्री तेज कुमार श्रेष्ठ
उ.से.	श्री कुमुख पहाडी
उ.से.	श्री प्रलाद के.सी.
स.से.	श्री मनोज देउजा

हालसम्मका प्र.सु.हरु

१.	प्र.सु.	मकर बहादुर
२.	प्र.सु.	वैर बहादुर
३.	प्र.सु.	चन्द्र बहादुर कार्की
४.	प्र.सु.	यम बहादुर कट्वाल
५.	प्र.सु.	तिलक बहादुर खड्की
६.	प्र.सु.	बल बहादुर बन
७.	प्र.सु.	केशर बहादुर खड्का
८.	प्र.सु.	ऋषिविजय विप्त
९.	मा.उ.से.	बल बहादुर के.सी.
१०.	मा.उ.से.	सनमान श्रेष्ठ
११.	मा.उ.से.	अमर पहादुर श्रेष्ठ
१२.	मा.उ.से.	राजेन्द्र कुमार लिम्बू
१३.	मा.उ.से.	तुम बहादुर दज्जल
१४.	मा.उ.से.	कुण्ड प्रसाद हुँदेल
१५.	मा.उ.से.	गिरी बहादुर कार्की

हाल गणको दरबन्दिमा भएका पदिकहरु

मा.उ.से.	गिरी बहादुर कार्की
मा.उ.से.	गोपाल अधिकारी
सु.	होम बहादुर थापा
सु.	अमृत अधिकारी
सु.	पश्चाम खड्का
सु.	ईन्द्र बहादुर भट्ट
सु.क.	प्रमोद अधिकारी
जम.	टेकनाथ आचार्य
जम.	रुद्र बहादुर श्रेष्ठ
जम.	योवलाल श्रेष्ठ
जम.	नगेन्द्र प्रसाद चौधरी
जम.	हरि बहादुर श्रेष्ठ
जम.	राम प्रसाद पोखेल
जम.	दिल बहादुर रामाभाट
जम.	राजकुमार तामाह
जम.	सुदन श्रेष्ठ
जम.	कुम बहादुर दर्माल
जम.	वीर बहादुर श्रेष्ठ
जम.	विमल अर्याल
जम.	रोशन खड्की

कारपेन्टर तालिम

वेल्डर तालिम

फोटो फिचर

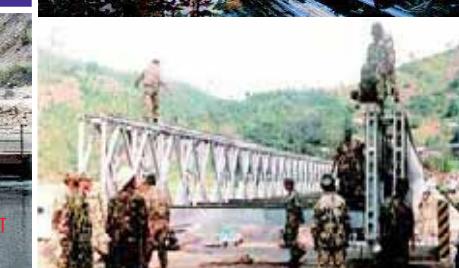

खेलाडीहरूको मनोवेल वडाउन वार्षिकोत्सवको अवसरमा आयोजित खेलकुद प्रतियोगिताका विजयी खेलाडीहरूलाई वितरण गर्न व्यवस्था गरिएका शिळ्डहरू। वार्षिकोत्सवको अवसरमा आयोजित सांस्कृतिक कार्यक्रमका कलाकारीहरू

फुशे चोकमा मेडिकल शिविर सञ्चालन गरी स्थानीय जनताहरूलाई प्राथमिक उपचार गरिए

सप्तकोशीका वार्डीपिडितहरूको उदारमा कालीबक्स गण (२०६५/५/५ गते देखि २०६५/७/५ गतेसम्म)

कटारी ओखलढुङ्गा सडक निर्माणका कममा कालीबक्स गण

२०५० सालमा मलेखुमा बेलिवृज निर्माण गर्दै ब्रिटिस सेना र कालीबक्स गण

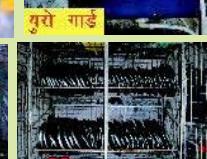
सेना दिवस २०६५ को अवसरमा फूशेदेखि जिरो प्लाईन्ट्सम्म सडक सरसफाई गर्दै

फुशे-तामाखाम सडक निर्माण कार्यमा स्थानीय जनतासँग सहकार्य गर्दै गणका जवानहरू

गणको आन्तरिक स्रोतबाट निर्माण गरिएका तथा खरिद गरिएका सामानहरू

सर्वोत्कृष्ट वर्ष जवान

श्री कालीबक्स गण (इ) का जवानहरूको वर्षमार्गो अनुशासन, कार्यमूल्याङ्कन, यूनिटप्रिन्टिको योगदान, कार्यदश्ता तथा सकलदर्जीको मनोनयनको आधारमा जनकपुर अञ्चल रामेछाप जिल्ला मध्यली गा.वि.स-५ मा जन्मन् भई भित्र २०६०/०६/१८ गते नेपाली सेनामा प्रवेश गर्नुपाएका क.न. २०४४९१ युठ चेत बहादुर मार्की सर्वोत्कृष्ट जवान घोषित भई गणको वार्षिकोत्सवको उपलक्ष्यमा यसका गण (इ) का कार्यल कमाण्डान्ट रथी (अ.प्रा.) श्री अमर पन्तज्यूबाट पुरस्कृत गरियो। पुरस्कृत मार्कीले युनिट वैशिक एफ.इ, कारपेन्टर चौथो ग्रेड, द१ मी.मी.मोर्टार, विल्लादार क्वाइर तेसो ग्रेड, थड क्लास अपाप रिडिङ, सेना जनरल थोर्थ र डेमोलिशन तथा माईन वार्फेर तालिमहरू गरिसक्नुभएको छ।

बर्षभरिको रास्तो मान्दै
लुम्बिनी अञ्चल अधिकारी जिल्ला जकुले
गा.वि.स-१ घर भई २०६२/१२/११ गते ईनिक
सेवामा भना भएका क.न. २४४०२० सि.मन
बहादुर थापा २०६५/६/५ गतेदेखि २०६६/६/५
गतेसम्मको रास्तो मान्दै (First Man) घोषित
हुनुभएको छ।

सिपाही पाक्षिक अतिरिक्ताङ्क

१५ मङ्गसिर २०६६

नेपाल व्याभलरीको इतिहास

नेपालमा अश्वसेनाको प्रयोग प्राचीनकालदेखि हुँदै आएको देखिन्छ। पाचो शताब्दीमे नेपालमा अश्वसेना थिएमन्ने कुरा चांगू नारायणमा रहेको अभिलेखमा लेखिएको पाइन्छ। त्यस समयमा नेपालमा घोडाहरू तथा उत्तर पश्चिम भारतात आयात गरिन्थ्योपने सातौं शताब्दी पछि छान्टाकहरुको आगमनसँगै नेपाली सेनामा घोडचढी सेन्यको समावेश भएको देखिन्छ। साथै घोडाजागा गर्ने परम्परा नेपालमा मात्रकालदेखि नै प्राप्तम् भएको थिए। तरसा दौडाउने घोडा राजनीतिको राखिएको तलैज भवानीको घोडा थिए। त्यस्तै १६ औं शताब्दीतर भाष्याली राजा मुर्क्न बेनेले नेपाल आकमण गर्दा असंख्य घोडचढी सैन्य प्रयोग गरेको कुरा पार्वती वशवरीमा उल्लेख गरिएको छ। मात्रकालको अन्यतर श्री ५ बडा महाराजाधिराज पृष्ठी नारायण शाहको नेपाल आकमणको द्वितीयामलाई केलाउदा त्यस समय अश्वरोही सेनाको अधिक रहेको देखिन्छ भने पृष्ठी ३ महाराजा जंग बहादुर राणाको पालामा नेपालमा अश्वसेना खडा भएको थिए। जंग बहादुरले सन् १८८५ मा श्री ५ सुरेन्द्र वीर विक्रम शाहसंग शिकारमा जावा ३०० अश्वसेना लेको थिए। साथै सन् १८८७ मा भएको प्रयोग भारतीय खत्वत्रात सागरमामा अंग्रेजामलाई महत गर्ने उद्देश्यले जंग बहादुर राणाले कर्तव्य परलावान जिंह वस्त्रेको नेतृत्वमा अश्वसेना भास्तमा पठाएको कराको विभिन्न ऐतिहासिक आधारावाट पुरिए हुँच। यसैमरी तत्कालीन यस रिसल्ला पल्टनले वि.स. १९११-१९१२ को नेपाल तिव्यत युद्धमासमेत बहादुरीताकासाथ लडेका थिए।

प्र.से. श्री उत्तम बोगटी
सि.ओ.

यसमधीय क्याम्बलरीको इतिहास हेतु यस प्राचीनमध्ये रहेका थिए। रिसल्ला भन्ने नामबाट खडाभड भयोल पार्क (हाल नेपाल वैक विमानड) रहेको स्थानमा घोडा तत्कालीन रूपमा स्थापित भएको थिए। तत्कालीन समयमा खागारी तालिम घोडाहरूलाई त्यस ढाउंडा राखिन्थ्यो र अन्य घोडाहरू बालाजुमा राखिन्थ्यो। तर जंग बहादुरको मृत्यु पछि श्री ३ महाराजा राणीहीप सिंहहरूको कार्यकालमा सो घोडाहरू कलाकास्थान नजिके हालको बन्दोबस्ती काय गण रहेका डाउमा राखी गरिएको थिए भने २० औं शताब्दीको प्रारम्भिक समयतर श्री ३ महाराजा जंग बहादुरले नियाण गरेका थिए। यो राणा प्रधानमन्त्रीहरूको आवासस्थल तत्कालीन राज्य शासनको केन्द्रियल एन होको थिए। यसेले अर्को पनि उक्त स्थानलाई बर्गीखाना भन्ने चलन रहि आएको छ। यसपछि श्री ३ जङ शम्शेरको पालामा हाल यस क्याम्बलरी रहेको स्थानमा रिसल्ला पल्टनलाई सारिएको थिए। वि.स. २००९ सालमा नेपाली सेनाको पुनर्गठन भएपश्चात् रिसल्ला अश्ववल खाना र रिसल्ला कार्यालय म्युल माउन्टेन आय्टी र ए.टी. छुट्टै यी किंस हाउस होल्ड क्याम्बलरी नामकरण भएको थिए। यसपछि यो पटन वि.स. २०४७ साल वैशाख १ गतेवाट तत्कालीन श्री शाही राखी राखिनी अश्ववल रही आएको थिए। यसेमध्ये वि.स. २०५५ साल जेठ २४ गते श्री किंस हाउस होल्ड क्याम्बलरी रहन गएको छ। वि.स. २०५५ साल असार १८ गतेवाट यस क्याम्बलरील श्री कार्यालयीको कार्यालय अन्तर्गत रही आफ्नो जिम्मेवारी कृशलापाक निर्वाह गर्न आइहेको छ।

उपर्युक्त श्री पवन जंग थापा

१६० औं वार्षिकोत्सव सम्पन्न

सिंहदरवारस्थित श्री नेपाल क्याम्बलरीले यही मङ्गसिर ७ गते। कार्यर्थी उपर्युक्त श्री नेपाल भुपेन चन्द्रको प्रमुख आतिथ्यमा आफ्नो स्थापनाको १६० औं वार्षिकोत्सव विविध कार्यक्रमको आयोजना गरि भव्यताकामासाथ मनाएको छ।

प्रमुख अतिथी श्री चन्द्रले वार्षिकोत्सवको अवसरमा आयोजना गरिएको अन्तर ट्रूप प्रतियोगितामा प्रथम हुने हेबाब, दुप्सलाई रनिझ शिल्ड तथा दिलीप हुने वि. दुप्सलाई रनिझ शिल्ड प्रदान गर्नुहोदै।

कार्यर्थी उपर्युक्त श्री नेपाल शुभ्र चान्द वार्षिकोत्सवको अवसरमा आयोजित अन्तर ट्रूप प्रतियोगितामा प्रथम हुने वि. दुप्सलाई रनिझ शिल्ड प्रदान गर्नुहोदै।

वार्षिकोत्सवको अवसरमा सोही दिन विहान सि.ओ. प्रमुख सेनामी श्री उत्तम बोगटीले खालीर गाडमा विधिवत पूजाअच्चाना गर्नुहोदै भण्डातोलन गर्नुभएको थियोभने दिउंसो आयोजित एक कार्यक्रममा सर्वोच्चपूर्व वर्ष जावान धारित परापारी रामकृष्ण अ.क्षे. लाई पुरस्कृत गर्नु भयो। साथै उहाले क्याम्बलरीको दबावनीमा रिक्त रहेको पदहरूमा परावान्ति भएको परिक तथा विलादारहरूलाई दर्जानी चिह्न प्रदान गर्नु भएको थिए। वार्षिकोत्सवको अवसरमा यस क्याम्बलरील अश्वकल प्रश्नान, शोजम्प, साइकल खेल आयोजना खेल अन्तर्गत म्युजिकल चियर आदि मनोरञ्जनात्मक खेलकुदको आयोजना गरिव तियाँ खेलाउरलाई पुरस्कृत गरिएको थियोभने क्याम्बलरीमा रहेका सकलदर्जालाई समावेश गरी भाग्यशाली चिह्नाको अवधारणा गरिएको थिए। यसेमध्ये सोही दिन विडुसो सकलदर्जालाई परिवारजनसमेतलाई आमन्नण गरी बडाउमेज तथा साथ किंविधि मनोरञ्जनात्मक सांस्कृतिक कार्यक्रमको समेत आयोजना गरिएको थिए।

वार्षिकोत्सवको अवसरमा साक्षात्कार तर्फीर खिपाउदै विभागलरीका सकलदर्जा।

निशानको इतिहास

तत्कालीन श्री ५ महाराजाधिराज सुरेन्द्र वीर विक्रम शाहको राज्यकालमा वि.स. १९०६ साल घोडचढी श्रीनिवारकहरूलाई एक रिसल्ला भन्ने नामबाट खडाभड भयोल पार्क (हाल नेपाल वैक विमानड) रहेको स्थानमा घोडा तबलाको रूपमा स्थापित भएको थिए। तत्कालीन समयमा खागारी तालिम घोडाहरूलाई त्यस ढाउंडा राखिन्थ्यो र अन्य घोडाहरू बालाजुमा राखिन्थ्यो। तर जंग बहादुरको मृत्यु पछि श्री ३ महाराजा राणीहीप सिंहहरूको कार्यकालमा सो घोडाहरू कलाकास्थान नजिके हालको बन्दोबस्ती काय गण रहेका डाउमा राखले गरिएको थिए भने २० औं शताब्दीको प्रारम्भिक समयतर श्री ३ महाराजा जंग बहादुरले नियाण गरेका थिए। यो राणा प्रधानमन्त्रीहरूको आवासस्थल तत्कालीन राज्य शासनको केन्द्रियल एन होल्ड एन होल्ड एकाल्याले रहेको स्थानमा रिसल्ला पल्टनलाई सारिएको थिए। यसेले अर्को पनि उक्त स्थानलाई बर्गीखाना भन्ने चलन रहि आएको छ। यसपछि श्री ३ जङ शम्शेरको पालामा हाल यस क्याम्बलरी रहेको स्थानमा रिसल्ला पल्टनलाई सारिएको थिए। वि.स. २००९ सालमा नेपाली सेनाको पुनर्गठन भएपश्चात् रिसल्ला अश्ववल खाना र रिसल्ला कार्यालय म्युल माउन्टेन आय्टी र ए.टी. छुट्टै यी किंस हाउस होल्ड क्याम्बलरी नामकरण भएको थिए। यसपछि यो पटन वि.स. २०४७ साल वैशाख १ गतेवाट तत्कालीन श्री शुदूरांग ब. स्कूल।

तत्कालीन राजा श्री ५ वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहबाट

निशान ग्रहण गर्दै तत्कालीन सेनाली श्री शुदूरांग ब. स्कूल।

यस क्याम्बलरीको निशान वडा दशैको नवारीको दिन र चैते दशैको अट्टमीको दिन विक्रमी दिन विहान सि.ओ. प्रमुख सेनामी विहान गराइ व्याउली वाजा, ढोल, तम्भ, खुम्ली गाउँ ४ जना तथा भएको यस पल्टनले सोही वयस्त तत्कालीन शाही राखी राखिनी अन्तर्गत रही आहार यसको विमानालाई चिह्नाको अवधारणा गरिएको थिए। यसकमात्र यस क्याम्बलरीले वि.स. २०४८ साल फागुण ८ गते स्व. श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट निशान प्राप्त गरिएको थिए। उक्त निशानलाई हाल काठमाण्डौको हनुमानझापाकास्थित सदर मुलकोतमा राखी पुजाआजाना गरिए आएको छ।

विहानको राइडिंग परेड। सांगलहुँदै विभागलरीका घोडचढी सँलिकहरू।

शिपाई पालिक अतिरिक्ताङ्क

नेपाल क्याभलरीका

हालसम्मका प्र.सु.हरु

मा.उ.से. ईन्टरप्रेसाद अधिकारी
प्र.सु. नरबहादुर वस्नेत
प्र.सु. देवीप्रसाद उपाध्याय
प्र.सु. मीनवहादुर खसी
मा.उ.से. कृष्णहरि वस्नेत
मा.उ.से. इन्वेहादुर वाहाल

प्र.सु. शम्भु ब. भट्टराई
(हाल कायरत)

नेपाल क्याभलरी १६० औं वार्षिकोन्तस्वको अवसरमा आयोजित विभिन्न प्रतियोगिताको नतिजा

अन्तर ट्रूप प्रतियोगिता तर्फः

भलिवल -	हे.वा. ट्रूप
हाँच तानडोरी -	हे.वा. ट्रूप
हाँच बल -	हे.वा. ट्रूप
रिलेस्याग रेस-	हे.वा. ट्रूप
फुटबल -	ए ट्रूप
म्युजिकल राईडमा-	ए ट्रूप
शो-जम्पा -	वि. ट्रूप
समर्पितमा ट्रूप स्चायम्यनशिप- हे.वा. ट्रूप	

खुल्ला प्रतिष्पर्धातर्फः

शो-जम्प (पुरानो घोडावाट) : जम. जगदिश थियसिङ्ग प्रथम
शो-जम्प (नया घोडावाट) : अम. लोक व. सुनार प्रथम
टेबल टेनिस (सिंगलमा) : सह-से. श्री रीवन थापा प्रथम
टेबल टेनिस (डबलमा) : सह-से. श्री विक्रमदेव थापा र
सयस राजेश धनके थेष्ठ प्रथम

भार्यशाली चिह्नामा:

जम. जगदिश थियसिङ्ग प्रथम

कस कन्ट्रि अभ्यास गर्दै क्याभलरीका घोडावाटी सैनिकहरु ।

घोडा सम्बन्धी जानकारी

प्रापूर्वकालमा जगल तथा खुल्ला धाँसे मैदानमा मात्र सिमित रहेको घोडालाई मानिसले हाल घरालुवा जनावरकोरुपमा अपनाई विभिन्न कार्यहरूमा प्रयोग गर्दै आइरहेका छन् । घोडाले पनि आफूलाई एक आईशमुखी तथा अनुशासित घरपालुवा जनावरको रूपमा प्रयोगितारूपीर मानिन्दैय सेवामा समर्पित हुदै आइरहेको छ । घोडा एक शक्तिशाली जनावर हो यो एक घण्टा वरावर ३० मील प्रति घण्टा गतिले दौडन सक्दछ । र यसको वजन हाफ टन तर जटि हुन्छ । जनावरमध्ये सबैमन्दा ढुगो आसा घोडाको हुन्छ तर यो कलर ब्याइन्ड हुन्छ । एक स्वस्य घोडाले जहिले पनि ३ बटा पायर टेकी आराम गर्दछ । तर मानिस भै सुन्ने घोडाको बानी हूँदैन यथापि थकान मेटाउन केही समय विताउने गर्दछ । घोडाले आफूसँग घैंडे हेलमेल भएको र माया गर्ने मानिसलाई सजिजै चिन्दछ । घोडाले एक दिनमा औसत ३७ लिटर पानी पिर्ददछ भने यसलाई दैनिक ४ पटकसम्म दाना खुवाइन्छ । हाल यस क्याभलरीमा विभिन्न ट्रिड तथा जातका गरी जम्मा १०० बटा घोडाघोडी रहेका छन् । पहिले पहिले विदेशवाट घोडा आयो गर्ने गरिएकातापनि हाल भरतपुरमा अवस्थित श्री सैनिक स्टड फर्म सेन्ट्रावाट घोडाहरु उत्पादन गरिदै आइरहेको छ ।

नेपाल क्याभलरीमा रहेका घोडाको

जातहरु

यस क्याभलरीमा रहेका घोडालाई मुख्य ३ जातमा वर्गीकरण गरिएको छ ।

(क) हेमी बिडः- यस जातिका घोडाले सामान ओसार पसार हेकाछन् ।

(ख) लाइट बिडः- यस्ता घोडा मझौला आकारका हन्द्दन् । यिनीहरूलाई विशेष गरी राईडिङ्को लागी प्रयोग गरिन्दछ । यिनीहरूवाट विभिन्न खेलकासाथै दौड (रेस) मा सहभागी गर्ने गरिन्दछ । हाल क्याभलरीमा ६६ बटा लाइट बिड घोडाहरु रहेका छन् ।

(ग) पोनी बिडः- यस्तो घोडा सानो आकारको हुन्छ । यिनीहरूको मुख्य काम उकालो ओरालोमा सामान ओसार पसार गर्ने र पहाडी भू-भागमा मानिसहरूले यातायातका रूपमा प्रयोग गर्ने गरिन्दछ । विशेषगरि यी घोडाहरूका बच्चाहरूलाई राईडिङ्ग गराउने गरिन्दछ । हाल क्याभलरीमा २३ बटा पोनी बिडका घोडाहरु रहेका छन् ।

श्री नेपाल क्याभलरीले विभिन्न प्रयोजनमा सम्पादन गर्दै आएको मुख्य मुख्य कार्यहरु

(क) यस क्याभलरीले आफूलो आन्तरिक सुखावाहेक असामान्य परिस्थितिमा समेत मायिल्लो निकायको निर्विशेष वर्मोजिम विभिन्न सुरक्षा सम्बन्धी कार्यहरू गर्दै आइरहेको छ ।

(ख) समयसमयमा हुने राष्ट्र प्रमुख तथा विभिन्न राष्ट्राध्यक्षको सवारीमा घोडचडी रिसल्ला तथा बर्गाद्वारा सवारी चलाउने गरिएको छ ।

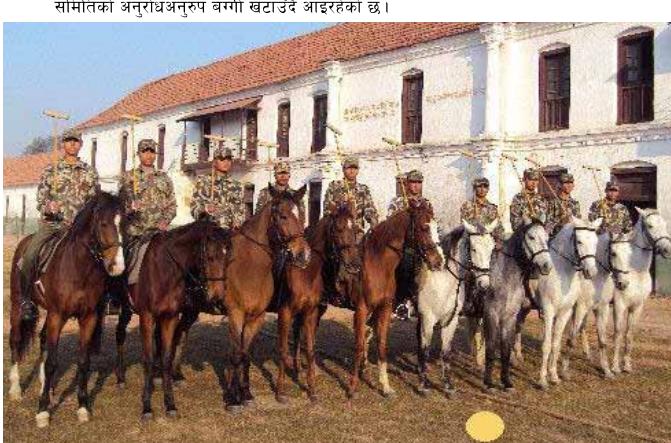
(ग) परावर्ककालदेखि मनाउदै आइरहको काठमाण्डौ उपत्यकावासीको साँस्कृतिक पर्व घोडेजात्रा समारोहलाई निरन्तरता दिवै प्रत्येक वर्ष यस क्याभलरीले विभिन्न आकर्षक अश्वकला कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्दै आइरहेको छ ।

(घ) नेपालीको लागि देश विदेशवाट खढिएर आउने राजदूतहरूले राष्ट्र प्रमुखसमक्ष आफूलो ओहोदाको प्रमाण पत्र पेश गर्ने समारोहमा समेत घोडचडी रिसल्ला तथा पैदल रिसल्ला खटाउने गरिएको छ ।

(ङ) नेपाली सेनामा बहालवाला अधिकृत सहायक सेनानीदेखि मायिसमलाई सहालियतस्वरूप विभिन्न कार्य प्रयोजन जस्तै शम विवाह, ब्रतबन्ध तथा अन्न प्रासन आदिका लागि सिमित राजश्व लिई बर्गी प्रदान गर्दै आइरहेको छ ।

(च) शिवारी, फूलपाती बढाई, क्याडेट पास आउट तथा नया वर्षको उपलक्ष्यमा नेपाली सेनाले आयोजना गर्ने विभिन्न कार्यक्रमहरूमा आवश्यकता अनुसार घोडचडी तथा पैदल लान्सर खटाउदै आइरहेको छ ।

(छ) बढ जयन्ती, श्री कृष्ण जन्माष्टमी तथा विभिन्न धार्मिक कार्यक्रममासमेत कार्यक्रम आयोजक समितीको अनुरोधअनुरूप बर्गी खटाउदै आइरहेको छ ।

अश्वकला अन्तर्गतको हर्ष पोलोको एक दृश्य ।

वार्षिकोत्सवको अवसरमा आयोजित अन्तर ट्रूप हर्ष तानडोरी प्रतिष्पर्धा ।

फोटो फिचर

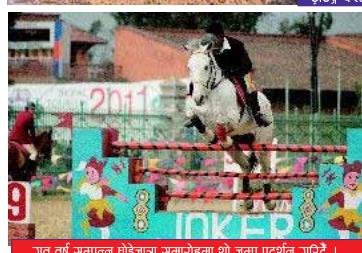

वार्षिकोत्सवको अवसरगा प्रवृत्त अतिथि कार्यरथी श्री लेपाल गुण्डा चन्द वर्षार्टर गाई निरीक्षणका ऋग्नामा ।

व्याख्यालीयोंको ईददेव रेवत गहाराजा अविदर।

वार्षिकोत्सवको अवसरगा आयोजित बडाओज्ञामा आमनित्रत सकलदर्जाका परिवारजनहरु ।

ज्ञात वर्ष सरपञ्च घोडेजामा जग्नारोहमा शे जग्प एक्सर्चिल गार्डे ।

सर्वोत्कृष्ट वर्ष जवान

तनहुँ जिल्ला, मिल्जु़ गाउ़ विकास समिति बडा नं. द तीनधरे घण्टेगामा भइ यस क्याभलरीमा कार्यरत नं. २११८०४ सिपाही रामकृष्ण अ. श्री. लाइ सर्वोत्कृष्ट वर्ष जवान घोषित गरिए वार्षिकोत्सवको दिन सि. आ. प्रमुख सेवानी श्री उत्तम बोगटीद्वारा प्रस्तुत गरियो । वि. स. २०६३

साल जेठ २ गते जन्मनभाका उहाले २०६१ साल भरौ २० गतेवाट सैनिक सेवामा प्रवेश गर्नुभाको हो । उहाले सैनिकतर्फ घोडचढी आधार तातिम, घोडचढी एइमास्य र ल्यास्मर चौडी गेडे तातिम पूरा गर्नुभएको छ । निजामतितर्फ १० कक्षा उत्तीर्ण गर्नुभएको उहाले आमीतर्फ थड्के बलास पास गर्नुभएको छ ।

प्रध्युम अतिथि कार्यरथी श्री लेपालबुण्ण घर्ट वार्षिकोत्सवको अवसरगा अयोजित रघुविकल राईद्वारा दिनेय ठुकुलाटा शि.जो. प्रस्तु श्री उत्तम बोगटीलाई प्रस्तुत गरियो ।

नेपाल क्याभलरीमा रहेका केही महत्वपूर्ण वर्गीहरु

झण्डावाल:

क्याभलरीमा रहेको अभिलेख अनुसार यो वर्गी श्री ३ जड बहादुर राणाको पालामा वि.स. १९०५ सालमा कलकत्ताबाट ल्याइएको हो । जसअनुसार यो वर्गी १६१ वर्ष पुरानो मानिन्छ । राणाकालमा मुख्य जर्नलले चढ्दै गरेका यो वर्गी ज्यादै भारी भएकोले ताल्ल सबै घोडाको कमिले गर्दा कहिलकाहीं मात्र छोटा दुरीमा प्रयोग गर्ने गरिएको थिए ।

निर्माण कम्पनी: DKES & CO. CALCUTTA.

हालसाले व्याख्यालीयों प्रहरी जवानसमेत सहायी गराई रस्तालाग गरिएको नालवन्दी आधार तालिङको अन्तिम प्रवर्तन प्रश्चात शिक्षार्थीहरुसँग व्याख्यालीयोंका अधिकृत, पदिक तथा अन्यदार्दा ।

क्याभलरीको आन्तरिक स्रोतबाट खरिद तथा निर्माण गरिएका सामानहरु

नं.१ स्टेट कोच र न. २ स्टेट कोच:

क्याभलरीमा रहेको अभिलेख अनुसार यो वर्गी श्री ३ चन्द्र शाश्वरको पालामा वि.स. १९८८ सालमा कलकत्ताबाट ल्याइएको हो । जसअनुरूप यो वर्गी ८६ वर्ष पुरानो मानिन्छ । यो वर्गी तत्कालीन श्री ५ महाराजाधिराज सरकारको सवारीमा प्रयोग गर्ने गरिएको थिए ।

निर्माण कम्पनी: STEAURT & CO. CALCUTTA.

राष्ट्रिय सेवादलका छात्र/छात्राहरूलाई घोडपक्षी सरबलकी आयारहरू शाल दिलाई व्याख्यालीयोंका जवानलाई ।